

ธรรมะใกล้ตัว

dharma at hand

Free Online Magazine

ฉบับที่ ๐๔๘
๐๗ ส.ค. ๕๑

ธรรมะสำหรับคนยุคใหม่ ที่อยู่ใกล้แค่เอื้อม

<http://dungtrin.com/dharmaathand/>

แง่คิดจากหนังสือ

ต้อนรับวันแม่ กับแง่คิดซึ้งๆ
จากหนังสือรีส์เกาหลิส

Snow Flower - กว่าจจะรู้ว่ารัก...แม่

หน้า ๕๐

ของฝากจากหมอ

พบเคล็ดลับปรับความสัมพันธ์
กับคนใกล้ตัว ด้วยการสื่อสารอย่างมีสติ
ใน ฉันทูรู้สึก...

หน้า ๔๕

นวนิยายอิงธรรมะ

มาติดตามอ่านนวนิยายย้อนยุค
รัก พ.ศ. ๑๐๐ กันต่อ
ในบทที่ ๔ และ ๕

หน้า ๕๗

ธรรมะใกล้ตัว

dharma at hand

ที่ปรึกษาและผู้จุดประกาย: ศรีนัย โมตรีเวช

หัวหน้าบรรณาธิการ

จากใจบ.ก.ใกล้ตัว: อลิสา ฉัตรรานนท์
 ธรรมะจากพระผู้รู้: อนัญญา เรื่องมา
 เตรียมเสียบยงไว้เลี้ยงตัว: อนัญญา เรื่องมา
 เขียนคนให้เป็นเทวดา: อนัญญา เรื่องมา
 ไต่อารีหมอดู: จรินทร์ธร ธนชัยหิรัญศิริ

กวีธรรม: ศิราภรณ์ อภิรัฐ
 คำคมชวนคิด: ศิราภรณ์ อภิรัฐ
 สัพเพหระธรรม: ชนินทร์ อารีหนู

ธรรมะจากคนสู้กิเลส: พรราวพรรณราย
 มัลลิกะมาลย์ ทองเลี่ยมนาค
 ของฝากจากหอม: พรหม ท้ววงศ์

แง่คิดจากหนังสือ: เกสรา เต็มสินวานิช
 นิยาย/เรื่องสั้นอิงธรรมะ: สุปราณี วง
 เทียหวัด: เกสรา เต็มสินวานิช

ธรรมะปฏิบัติ: ชนินทร์ อารีหนู
 ธรรมะกับไลฟ์สไตล์: ศदानันท์ จารุพูนผล

กองบรรณาธิการ: กนกเรขา กฤษฏารักษ์

กานต์พัทธ์ รัชพันธุ์ • จรินทร์ธร ธนชัยหิรัญศิริ
 ชนินทร์ อารีหนู • ณัฐชญา บุญมานันท์

ณัฐธิดา ปันทานต • ณัฐพร สุกุลอุทัยศักดิ์
 ปรียาภรณ์ เจริญบุตร • ปิยมงคล โชติกเสถียร

พรราวพรรณราย มัลลิกะมาลย์ ทองเลี่ยมนาค
 พรหมเนตร สมรักษ์ • พิจิตรา ไตวิวิชัย
 พิทา จารุพูนผล • พีรยสร์ อุบลวัตร

บุรฉัตร พงษ์ผาตินันท์ • เมธี ตั้งตรงจิตร
 เขียวลักษณ์ เกิดปราโมทย์ • วรางคณา บุตรดี
 วิมล ดาวรวีภาส • วิมุตติยา นิวาดังบกษ

ศदानันท์ จารุพูนผล • ศศิธร ศิวะนันท์ ทากรณ
 ศิราภรณ์ อภิรัฐ • สมเจตน์ ศฤงคารรัตน์
 สารณี สาณะเสน • สิทธินันท์ ชนะรัตน์

สุปราณี วง • อนัญญา เรื่องมา
 อนัญญา เรื่องมา • อมรา ตั้งบริบูรณ์รัตน์
 อัจฉนา ผลานวัตร

ฝ่ายรวบรวมบทความ: สิทธินันท์ ชนะรัตน์
 ฝ่ายสื่อเสียงอ่านนิตยสาร: อนุสรณ์ ตรีโสภา

ฝ่ายสื่อเว็บไซต์: สมเจตน์ ศฤงคารรัตน์

ฝ่ายสื่อ Word: พีรยสร์ อุบลวัตร

ฝ่ายสื่อ PDF: บุญยศศักดิ์ ธีรวงศ์กิจ

เกียรติภูมิ จารุเสน • จรรยาณี วิสุทธิกุลพาณิชย์

โยธิน มรกตอัมพร • วรณรัชช์ ปัญจขวพร

ฝ่ายระบบ Send mail: สมเจตน์ ศฤงคารรัตน์

และทีมงานอาสาท่านอื่นๆ อีกจำนวนมาก

ธรรมะจากพระผู้รู้ ๙

รู้เฉพาะตน ๑๔

- ▶ ไม่เข้าใจทำไมจึงหลงอย่างยึดเยื้อ
- ▶ เจริญสติลดความอ้วน

ข่าวน่ากลัว ๒๑

ไต่อารีหมอดู ๒๕

กวีธรรม ๓๑

- ▶ ดอกสร้อยร้อยผกา
- [▶ ดอกบานเช้า ▶ ดอกบานเย็น]

คำคมชวนคิด ๓๓

สัพเพหระธรรม ๓๕

- ▶ การแข่งขันเกมชีวิต

ของฝากจากหอม ๔๕

- ▶ ฉันทู้สึก...

แง่คิดจากหนังสือ ๕๐

- ▶ Snow Flower – กว่าจจะรู้ว่ารัก...แม่

นวนิยายอิงธรรมะ ๕๗

- ▶ รัก พ.ศ. ๑๐๐

ท่านสามารถรับนิตยสารฉบับนี้ได้
 ในรูปแบบ เสียงอ่าน • Word

สวีสวีค่ะ

ช่วงนี้ เราคงได้เริ่มเห็นดอกมะลิ จัดช่อบ้าง จัดตะกร้าบ้าง

วางเรียงรายขายกันตามร้านทั่วไปกันแล้วนะคะ

บางห้าง บางร้าน แค่เปิดประตูเข้าไป ก็ได้กลิ่นดอกมะลิ (สังเคราะห์) :

หอมอบอวลไปทั้งห้างแล้ว ชวนให้ซ็อกกลับไปบ้านเพื่อเป็นสัญลักษณ์บอกรักแม่กันจริง ๆ

ในความเป็นจริง ภาพสวยงามที่ฉายผ่านสื่อต่างๆ ในช่วงเทศกาลวันแม่อย่างนี้ ประเภทที่แม่ลูกกอดกัน สบตาบอกรัก “แม่คะ หนูรักแม่” “ผมรักแม่ที่สุดเลยครับ...” อาจเป็นภาพที่หาได้ไม่มากนัก หรือหากมี ก็คงเป็นจำนวนน้อยนิดเพียงหยิบมือ กับบางครอบครัว คำพูดไม่คุ้นปากเหล่านี้ อาจฟังดูเป็นคำชวนจี้จี้เกินกว่าจะเอ่ย

และเอาเข้าจริง กับบางครอบครัว อยากรว่าแต่บอกรักเลยค่ะ

กับชีวิตในทุก ๆ วัน ลูกกับแม่อาจแทบไม่ได้คุยกันสักกี่มากน้อยอยู่แล้ว

ปฏิเสธไม่ได้นะคะว่า วิถีชีวิตของครอบครัวทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงจากแต่ก่อนไปมาก ครอบครัวที่เคยแวดล้อมด้วยปู่ย่าตาทวด ค่อย ๆ เล็กลงกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว หลายครอบครัว พ่อแม่ทำงานกว่าจะกลับบ้านก็มีต่า ๆ ลูกก็มีโลกส่วนตัวของตัวเอง ถ้าไม่สนุกอยู่กับเพื่อนนอกบ้าน ก็อยู่กับอีกโลกหนึ่งที่หน้าจอบคอมพิวเตอร์ในห้องส่วนตัว เสาร์อาทิตย์ พอมีเวลาให้กันบ้าง แต่ส่วนใหญ่ก็ชอบที่จะใช้เวลาอยู่กับเพื่อน อยู่กับแฟน

แต่ไม่ว่าวิถีชีวิตจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาแค่ไหน ไม่ว่าจะยุคไหน สมัยใด ในส่วนลึกของคนเป็นแม่ทุกคนแล้ว ทั้งชีวิตนี้ย่อมไม่มีใครสำคัญไปกว่า “ลูก” และสำหรับลูก ให้ดูเหมือนดีอกับแม่แค่ไหน ในส่วนลึก ทุกคนก็มีความ “รักแม่”

เพียงแต่ด้วยการแสดงออกเท่านั้น ที่คนต่างวัย อาจแสดงออกต่อกัน ไม่เหมือนกัน

ในขณะที่แม่อาจเป็นคนของยุคเบบี้บูม ที่เติบโตมากับค่านิยมและวิถีชีวิตแบบเก่า ๆ ลูกอาจเริ่มกลายเป็นคนพันธุ์ใหม่ ที่เรียกขานกันไปต่าง ๆ ว่า เด็ก Gen-X Gen-Y Gen-M ชนิดที่ผู้ใหญ่อาจไม่เข้าใจวิถีคิด และวิธีการใช้ชีวิตของพวกเขาได้เลย

มีคุณแม่ท่านหนึ่ง เคยมาเล่าถึงลูกของเธอให้ฟัง ฟังแล้วก็อมยิ้มนะค่ะ วันนั้น แม่ลูกคุยกันเรื่องการเรียนของลูก คือลูกทำคะแนนได้ไม่ค่อยดีนัก และก็กลัวทำให้แม่เสียใจ แต่แม่ไม่ว่าอะไรลูกเลยนะค่ะ มีแต่ให้คำปรึกษา ช่วยคิด ปลอบใจ ให้กำลังใจ ตอนคุยกัน ตอนให้คำปรึกษากัน ลูกก็ดูนิ่ง ๆ ไม่ได้พูดอะไรมากนัก “พอแยกกันแล้วคนเดียวเท่านั้นแหละ ไม่ทันไรเลย ลูกก็ส่งข้อความมาทางมือถือว่า “Thank you. I love you, Mom.” เอ้า... แล้วเมื่อกำลังคุยด้วยกันตั้งนาน ก็ไม่พูด!” :)

แล้วก็บ่นต่อซ้ำ ๆ ว่า แต่ก่อนคุณแม่เธอรู้อีกที่ไหนล่ะคะ ข้อความ SMS อะไรนี่ แม่เธอจะไม่ค่อยเข้าใจนักว่า ทำไมเด็กสมัยนี้ชอบส่งเป็นข้อความกันแทนการพูดกัน แต่เธอก็เริ่มรู้สึกแล้วว่า ถ้าอยากสื่อสารกับลูก เธอคงต้องหัดส่งข้อความให้เป็นบ้างแล้ว (แล้วก็ไปหัดใช้จริง ๆ - เห็นความพยายามของแม่ใหม่คะ) :)

อาจด้วยช่องว่างระหว่างเจเนอเรชั่น ประกอบกับธรรมชาติของความเป็นแม่ ที่มีมือและหัวใจของความเป็นผู้โอบอุ้มดูแล และใส่ใจในรายละเอียดของคนในครอบครัว หลายครั้ง เราอาจจะรู้สึกว่ามีแม่จุกจิกจู้จี้ ขี้บ่น บางทีก็เหมือนไม่เข้าใจเราเลย ฯลฯ

ยังเป็นคนรุ่นที่เติบโตมาในยุคหลัง ที่มีกรอบความคิด และแนวทางดำเนินชีวิตที่เป็นของตัวเอง บางคนอาจตั้งคำถาม... ความกตัญญูครอบคลุมถึงตรงไหน? ถ้าไม่ทำตามใจแม่ ไม่ทำตามที่แม่คาดหวังให้เราเป็น คือการเป็นลูกที่ไม่ดีหรือไม่?

แต่ละคนย่อมมีเป้าหมาย เส้นทาง และวิถีชีวิตเป็นของตัวเองได้นะค่ะ แต่ความรู้สึกรักของคนที่เรารัก คนที่มีพระคุณกับเรา อย่างเช่นแม่ของเรา ก็เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องใช้ศิลปะของการดูแลไม่น้อยไปกว่ากันเลย

อย่างน้อย มองทะลุคำพร่ำบ่นเหล่านั้น ไปให้เห็นถึงจิตใจของผู้หญิงตรงหน้าเราคนนี้ ถ้าไม่ใช่เพราะอยากให้เรามีความสุข อยากให้เราได้ดี มีหรือจะมาเหนียวกับเราเพียงนี้

4 อรรถมะไกล์ตัว

ลองพยายามเข้าใจแม่จากจุดที่แม่ยืนอยู่ แล้วค่อย ๆ ปรับความเข้าใจกันด้วยเหตุผล ทำตัวเราให้เขารู้สึกว่า เราเป็นผู้ใหญ่ รู้จักรับผิดชอบชีวิต ดูแลตัวเอง และพร้อมดูแลแม่ได้ ที่สำคัญ สื่อสารกันด้วยภาษากายและภาษาใจที่มีความรักและความปรารถนาดีเป็นพื้นฐาน สุดท้าย อาจเป็นการพบกันครั้งทาง แต่ความรู้สึกระหว่างสองข้าง ก็จะไม่ห่างไปจากเดิม

บางที เราอาจไม่ตระหนักถึงความรักของแม่ได้ชัดเจนนักกะคะ

จนกว่าจะถึงยามที่เราเจอกับวิกฤติในชีวิต

เพราะถึงวันหนึ่งวันนั้น เราก็จะพบเองว่า

สุดท้าย จะไม่มีใครรักและสนใจเรื่องสุขเรื่องทุกข์ของเรา เท่าแม่เราอีกแล้ว วันที่ท้อทัก วันที่แพนทั้ง แม่แต่วันที่ท้องไม่ตั้งใจ วันที่ทำผิดไปเป็นอาชญากร คนที่เคยจู้จี้ขี้บ่นกับเรา คนที่ไม่เคยตามใจเรา คนที่เราเคยดื้อใส่เสมอคนนี่นี้แหละ... คือคนที่ยังปลอบประโลมอยู่ข้างเราเสมอ ทุกข์แทนเราเสมอ อภัยให้เราเสมอ มีแต่จะหาหนทางผ่อนทุกข์หนักให้คลายจางลง และเปลี่ยนน้ำตาให้เป็นรอยยิ้ม รวากับความรู้สึกเหล่านั้นเป็นของตัวเอง

การเป็นลูกกตัญญูที่รู้จักตอบแทนคุณของแม่

ไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงวันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปีแต่เพียงวันเดียว

แต่เป็นการ “เปิดใจ” เล็งหาวิธีริ้นความสุขที่ละนิด ๆ ให้แม่ของเราในทุก ๆ วัน

เพราะสำหรับคนที่มีพระคุณกับเราอย่างยิ่งในชีวิตเช่นนี้แล้ว

ไม่มีมาตรวัดใดจะบอกได้เลยว่า

ทำให้เท่าไรจึงจะตอบแทนได้เหมาะสมแล้ว

ทำให้เท่าไรจึงจะเรียกว่าเพียงพอแล้ว

มีเพียงว่า จงทำให้มาก ทำเท่าที่โอกาสจะเอื้อ และทำด้วยใจกตัญญูรู้คุณ

แต่ยังมีวิธีตอบแทนบุญคุณของบุพการีอีกแบบหนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้อย่างชัดเจน ชนิดที่เรียกว่าไม่มีวิธีตอบแทนบุญคุณบิดามารดาวิธีใดประเสริฐได้เทียมนี้อีกแล้ว

ท่านกล่าวว่า แม้นบุตรจะพึงวางบิดามารดาไว้บนบ่าทั้งสอง

ปฏิบัติดูแลด้วยการอบกลิ่น การนวด อาบน้ำ บิบนวดอวัยวะต่าง ๆ แก่ท่าน

และกระทั้งให้ท่านถ่ายอุจจาระอยู่บนบ่านั้นจนเสร็จ

แม้บุตรจะมีอายุยาวนานถึง ๑๐๐ ปี และปรนนิบัติท่านเช่นนี้ไปชั่วชีวิต ก็ยังไม่ได้ชื่อว่าตอบแทนพระคุณของท่านได้หมดสิ้นเลย

การที่จะทดแทนคุณของบิดามารดาให้ได้หมดสิ้นนั้น คือ

หากท่านยังไม่เคร่งครัดในพระพุทธศาสนา ก็ชักชวนให้ท่านตั้งอยู่ในศรัทธานั้นให้ได้

หากท่านยังไม่ตั้งมั่นในการให้ทาน ก็ชักนำให้ท่านตั้งมั่นในการบริจาคทาน และให้จนเป็นนิสัย

หากท่านยังไม่ตั้งมั่นในศีล ก็โน้มน้าว และชักชวนท่านให้ฝึกถือศีลเป็นปกตินิสัย

และ หากท่านยังไม่รู้จักการเจริญภาวนา ก็ชักชวนให้ท่านได้หันมาฝึกเจริญภาวนาอย่างถูกต้อง

นั้นแหละค่ะ จึงจะเรียกว่าทดแทนคุณบิดามารดาได้หมดสิ้น

เพราะเท่ากับเป็นการให้ “ที่พึ่งที่แท้จริง” กับท่าน ในท่ามกลางสังสารวัฏอันยาวไกล

และกระทั่งอาจพาท่านไปถึงที่สุดแห่งทุกข์ในวันใดวันหนึ่งข้างหน้า

ส่วนจะชักชวนคุณแม่ให้หันมาสนใจฟังธรรม ทำทาน ถือศีล และเริ่มปฏิบัติ ได้อย่างไรดีนั้น คงต้องเป็นศิลปะของแต่ละคน ที่น่าจะรู้จักแม่ และวัฒนธรรมครอบครัวตัวเองดีที่สุดนะคะ :)

ที่สำคัญคือ อย่าเพิ่งเร่งเร้าบังคับใจกัน ค่อย ๆ เล่า ค่อย ๆ ชวน ค่อย ๆ ให้ท่านซึมซับ ยิ่งถ้าเราเปลี่ยนแปลงตัวเองจนท่านสัมผัสความเยือกเย็น

และความเบิกบานนั้นจากเราได้จริง

ท่านอาจจะยิ่งอยากรู้เคล็ดลับนั้นของเราด้วยตัวท่านเองก็ได้ค่ะ :)

วันแม่นี้ ใครรู้สึกเงิน ๆ ที่จะบอกรัก หรือกอดแม่ หอมแม่

อย่างน้อย พาท่านไปทานข้าวด้วยกัน ให้เป็นเวลาคุณภาพ แค่นี้ท่านก็มีความสุขแล้ว

ส่วนใครจะเสริมโปรแกรมด้วยการพาแม่ไปปล่อยปลา ทำบุญ ถวายสังฆทาน

หรือกระทั่งไปกราบพระฟังธรรมด้วยกันในช่วงวันแม่นี้

ก็ขอให้เป็วันที่มีความสุขด้วยกันทั้งคุณแม่และคุณลูกนะคะ :)

เรื่องน่าสนใจประจำฉบับ

“ของฝากจากหมอ” ฉบับนี้ *หมอติ* มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับการสื่อสารของสองสามีภรรยา ที่มีจะสร้างปัญหาครอบครัวเสมอ ๆ พร้อมวิธีแก้ไขแสนง่าย เพียงแต่เจ้าตัวต้องตั้งใจให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง กับวิธีที่ชื่อว่า **ฉันทูสติ...** แค่มองเข้ามาที่ใจตรง ๆ และพูดออกไปเท่านั้น ปัญหาเรื้อรังก็อาจหายไปได้ ง่ายนิดเดียว

“นิยายอิงธรรมชาติ” รัก พ.ศ. ๑๐๐ ของ *คุณวิลาศินี* เริ่มจะเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ ฉบับนี้เป็นตอนที่ ๓ แล้วนะคะ เรื่องราวความรักของหนุ่มสาวผู้สูงศักดิ์ กับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์การสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๒ จะก้าวหน้าไปถึงไหน ติดตามต่อไปได้ในฉบับนี้ค่ะ

“แง่คิดจากหนังสือ” ฉบับนี้มาพร้อมกับวันแม่ เรื่อง **Snow Flower – กว่าจะรู้ว่ารัก...แม่** *คุณปัญจนารถ* นำซีรีส์เกาหลีมาเล่าสู่กันฟัง ใครที่เป็นคอซีรีส์เกาหลี มักจะคิดถึงแต่เนื้อหาเรื่องราวความรักหวาน ๆ กูกี้กกดโต นาน ๆ ครั้งถึงจะได้เห็นซีรีส์เกาหลีที่ตึงประเด็นความรักระหว่างแม่ลูกอย่างชัดเจนสักที โดยเฉพาะความรักที่ผ่านตัวละครสามวัยคือยาย แม่ และลูกสาวอย่างเช่นเรื่องนี้ เนื้อหาค่อนข้างเข้มข้นซับซ้อนมีหลายปมปัญหาที่ช่วยสร้างอารมณ์ร่วมได้ดี ดูเรื่องนี้จบแล้วหลายคนคงอดไม่ได้ที่จะทำดีกับแม่ให้มากขึ้นค่ะ

“สัพเพพระธรรม” ฉบับนี้มีธรรมะคม ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านมากับสายเส้นการ์ตูน มาฝากกันค่ะ ผู้เขียนท่านนี้ได้เคยฝากผลงานไว้ในธรรมะใกล้ตัวให้พวกเราได้รับข้อคิด จากลายเส้นกันมาแล้ว (ถ้าจำกันได้ ก็คือเรื่อง “ประตูสองบาน” นั่นเองค่ะ) มาคราวนี้ขอเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเกมกีฬา ซึ่งเปรียบได้กับเกมชีวิต ในเรื่อง **การแข่งขันเกมชีวิต** ผลงานสร้างสรรค์จาก *คุณกะว่ากว่า* ลองดูกันสิคะว่า การชนะให้อะไรกับเรา การพ่ายแพ้ให้อะไรกับคนรอบข้าง และหัวใจของการแข่งขันคืออะไร?

ข่าวสารและกิจกรรมที่น่าสนใจ

สำหรับใครที่อยากอ่าน และรออ่าน “รักแท้มีจริง” ของ คุณดั่งตฤณ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ฉบับหน้าเป็นต้นไป นิติสารธรรมะใกล้ตัวจะนำเนื้อเรื่องทุกบททุกตอน มาทยอยลงในคอลัมน์นี้ให้หะคะ ฉบับนี้ทีมงานเตรียมการกันขลุกขลักไปนิด แต่ฉบับหน้า จะมีเนื้อหามาฝากกันแน่นอนเลยคะ

แล้วอย่าลืมวางแผน “บอกรัก” แม่กันด้วยนะคะ :)

สุขสันต์วันแม่คะ

กลางชล

สารบัญ ←

ถาม: ไม่น่าเชื่อว่าจิตมีโมหะหรือเปล่านั้น ดูไม่ค่อยออก
รู้สึกมันมัวๆ แต่ก็มีสุขทุกข์ ขอคำแนะนำจากหลวงพ่อกะ

เวลาโมหะเกิด หน้าที่ของมันคือปิดบังไม่ให้เราเห็นสภาวธรรม
เพราะฉะนั้นเวลาที่โมหะเกิดนี้ดูยาก
ถ้ามันซึมมากหรือฟุ้งมากนี่ ตระกูลโมหะ
หรือสงสัย นี่ตระกูลโมหะ
มีวิธีหนึ่งคือ ถ้ามันฟุ้งไป หรือมันซึมไปอย่างนี้ให้บริกรรมไว้ก็ได้
พุทโธ พุทโธ พุทโธ แล้วก็กระตุ้นความรู้สึกของตัวเองให้คิดค้นห้อย
จงใจทำนิดหนึ่ง ช่วยมันนิดหนึ่ง

บางทีมีโมหะแล้วก็ไม่ต้องรู้อะไรเลยมีความสุขก็มีนะ
ก็เกียจคร้านไปเลย แล้วก็สบายอะไรอย่างนี้
คอยดูนะ แอ็คทีฟไว้ เช้าๆ โมหะมันเยอะ เช้าๆ เป็นเวลาหากินของโมหะ
กลางวันเป็นเวลาหากินของโทสะ
ค่ำๆ เป็นเวลาหากินของราคะ มันเป็นอย่างนั้นทุกคนแหละ

อย่างหลวงพ่อก็คิดตัวเองนะ แต่ก่อนนี้พอตื่นขึ้นมาแล้วมันมีโมหะ
มีเหมือนกันนะ สมัยยี่สิบกว่าปีก่อน
ที่นี้เอาใหม่ทดลองฝึกตนเอง
กลางคืนนี้กินน้ำเยอะๆ เลยนะ แล้วตื่นบ่อยมาเข้าห้องน้ำมาฉี
ตื่นขึ้นมาจะ แล้วยังจ้วเจ็ยๆนะ จะไม่นอนต่อแล้ว จะนั่งดู
ไม่เดินด้วยนะ ถ้าเดินเดี๋ยวมันหายง่าย นั่งดูไป
ตั้งอกตั้งใจไว้เลย ถ้าจิตใจยังไม่สว่างไสวขึ้นมาจะ ไม่นอนต่อ
นี่ตั้งใจไว้แบบนี้ วันแรกนะ แทบตายเลย

พอวันที่สองนะ พอมานั่ง สองสามวันไม่ใช่วันที่สอง
สองสามวันถัดมาพอตื่นขึ้นมาะ มันริบสว่างเลย มันกลัวเราจะภาวนาทั้งคืน
หลังจากนั้นนะ พอตื่นแล้วมันจะสว่างยับเลย
ไม่มีซึม ต้องใจแข็งๆ ใจแข็งๆ เข้มแข็งไว้
รู้จักข่มใจตัวเองบ้าง รู้จักเชียร์ตัวเองบ้าง

บางครั้งจิตใจมันคะนองนักก็ต้องดุ่มันเหมือนกัน
บางครั้งจิตใจมันป้อแป้ออนแอนะ ก็ต้องรู้จักให้กำลังใจมันเหมือนกัน
ไม่ใช่ตุลुकเดียวนะ

จิตใจเราเหมือนเด็กนะ เราจัดการกับเด็กคนนี้นะ

เวลาส่วนใหญ่ที่เราจัดการกับเขาคือให้โอกาสเขาเรียนรู้ไป

ไม่ใช่เข้าไปโดมิเนท (Dominate)

จิตใจเราก็เหมือนกัน เราให้โอกาสมันเรียนรู้ไป ตามรู้ตามดุ่มันไปนะ

เหมือนเด็กปล่อยให้มันเคลื่อนไหวไป ให้มันทำงาน ให้มันชนไป

เราก็คอยชำเลื่องดูเป็นระยะๆ นี้ จัดการอย่างนี้

แต่ตอนไหนมันซึกจะแย่มากแล้วนะ ก็ต้องดูเหมือนกัน

บางช่วงก็ต้องให้กำลังใจมัน เห็นไหม เราจัดการกับจิตอย่างนี้

ไม่ใช่ตุลुकเดียวหรือไม่ใช่ตามใจตุลुकเดียว

แล้วก็ไม่ใช่คอยจ้องไม่ให้คลาดสายตา

ไม่ใช่ห้ามมันไม่ให้เคลื่อนไหว

ห้ามเด็กไม่ให้เคลื่อนไหวเดี๋ยวมันก็พิการเองนะ

หรือมันเคลื่อนไหวแล้วไม่เคยสนใจเลย ปล่อยให้มันปล่อยปละละเลย

มันจะเตลิดไปในทางเสียหาย

จิตนี้เหมือนเด็กเลยนะ

เพราะฉะนั้นหน้าที่เราเป็นผู้ใหญ่ให้การเรียนรู้แก่เด็ก

แต่ส่วนมากเราไม่รู้ทันเด็ก

เด็กตัวนี้ฉลาดนะ เราจะหลอกล่ออะไรมัน มันรู้ก่อนเราอีก

เพราะฉะนั้นการภาวนานี้ นอกจากเรารู้หลักแล้ว คือตัวศาสตร์ของการปฏิบัตินะ

เรารู้ว่าเราต้องรู้สภาวะธรรมที่ถูกต้องนะ

คือรู้กายรู้ใจอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบันด้วยจิตที่เป็นกลาง

รู้หลักแล้วเป็นศาสตร์ เวลาปฏิบัติจริงก็ต้องมีศิลปะ

ช่วงนี้จะต้องปรับอย่างนี้

เร่งหน่อยช่วงนี้ชักเฉื่อยแล้ว ต้องเร่งจิตใจตัวเองให้มันตึกคักหน่อย

กระตุ้นมันหน่อย กระตุ้นแบบไหนจะพอดี

กระตุ้นแรงไปเดี๋ยวเตลิดเปิดเปิงอีก

บางคนจิตใจมันซึมไป ซึมเขา ให้ออกไปกระทบกับโลก

กระทบมากไปเสียอีกแล้ว

เพราะฉะนั้นมันเป็นศิลปะนะ

เครื่องมือที่ช่วยเราได้ดีที่สุดที่สุดเลยคือความช่างสังเกต โยนิโสมนสิการของเรานี่เอง

คอยสังเกตว่าตอนนี้จิตใจเรามันเป็นยังไง

อะไรมากไปอะไรน้อยไปนะ

ถ้ามันรู้สึกพอดีๆ แล้วก็ตามรู้ตามดู อย่าเข้าไปแทรกแซง

แต่ไม่ปล่อยให้ปละละเลย ไม่ใช่ไม่รู้ไม่ดู

ต้องฝึกอย่างนี้ มันเป็นทั้งศาสตร์เป็นทั้งศิลป์

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สวนสันติธรรม

ถาม: รู้สึกว่าถ้านอนพอแล้วแต่ยังนอนต่อ จะฝืนยุ่งุ่นวายไปหมดคะ
ความฝืนกับความคิดนี้เหมือนกันหรือเปล่าคะ

มันนอนเกิน

ความคิดกับความฝืนมันเป็นอันเดียวกัน แต่มันใช้จิตคนละดวง คนละชนิดกัน

สังเกตไหม ตอนฝืนนี้ ไม่ค่อยปะติดปะต่อ

นี่ถึงจิตตอนที่จะลงรังวัดได้ไหม ที่ขึ้นมารับอารมณ์ชัดๆ แล้วเบลอลงไป

มันใช้จิตดวงนั้นแหละ จิตดวงที่เบลอๆ ตัวนั้นแหละ ไปฝัน ไปคิด
มันไปเกิดอยู่แต่ข้างใน มันไปเคลื่อนอยู่แต่ข้างใน ตอนที่นอนหลับ
มันไม่เต็มวิถีของมัน

เพราะฉะนั้นเวลานอนนะ นอนแล้วฝันมากก็แสดงว่า นอนนานไป
หรือไม่ก็ร่างกายไม่สบาย

หรือบางที สิ่งภายนอกเข้ามารบกวน มีได้หลายแบบนะ

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สวนสันติธรรม

ถาม: พยายามจะท่องพุทโธค่ะ แต่จิตมันไม่ค่อยยอมท่องเลย
อยากให้หลวงพ่อนำด้วยค่ะ

เราจะพุทโธตอนจะเอาเป็นเครื่องอยู่เท่านั้นเอง
แต่ถ้าถ้าจิตใจเรากำลังขึ้นมาแล้ว เราคอยดูเอา ดูความเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ
แต่ถ้าทิ้งพุทโธไปเลยนะ ใจไม่มีที่อาศัย

ธรรมดาจิตต้องมีวิหารธรรม มีเครื่องอยู่ไว้สักอันหนึ่ง
เราอาศัยพุทโธนี้ ก็คือเราเอาจิตเป็นเครื่องอยู่
เราพุทโธ พุทโธ นะแล้วเราคอยรู้ทันจิตนั่นเอง
เอาจิตเป็นเครื่องอยู่นะ ไม่ได้เอาพุทโธเป็นเครื่องอยู่

หรือบางคนเอาลมหายใจเป็นเครื่องอยู่
หายใจไป แต่ว่าไม่ใช่ไม่รู้จะอย่างไรอย่างอื่นนะ
รู้ทุกอย่างแหละ รู้กาย รู้เวทนา รู้จิต รู้หมดเลย
หายใจเป็นแบ็คกราวด์ไว้ เป็นเครื่องอยู่
พอใจทิ้งลมหายใจหนีไปทำอะไร สติมันเกิดไว
แต่ถ้าใจเราไม่มีเครื่องอยู่เลย มันจะร้อนเร่ มันร้อนเร่แล้วดูยาก
เพราะฉะนั้นเรามีเครื่องอยู่ไว้อันนี้

พอใจมันเคลื่อนไปจากอันนี้เราก้เห็น เคลื่อนไปเห็น
แต่เราไม่ได้บังคับใจให้อยู่กับอันนี้
เราเพียงแต่มีสิ่งนี้ขึ้นมา
มีวิหการธรรมอันนี้ขึ้นมาล่อ
พอจิตเคลื่อนไปเรารู้ เราดูจิตนั่นเอง
มีตัวนี้เป็นตัวตั้งไว้ จิตมันเคลื่อนไหวเราจะเห็น
ถ้าไม่มีอะไรเป็นตัวตั้งไว้ณะ มันเคลื่อนอย่างนี้เราไม่ค่อยรู้
มันไม่มีการเปรียบเทียบให้ดู
อย่างจงใจนะ จงใจแล้วจะแน่น

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
สวนสันติธรรม

พระปราโมทย์ ปาโมชฺโช

สารบัญ ↩

ไม่เข้าใจทำไมจึงหลงอย่างยัดเยียด

กรณีเฉพาะตนของ – pinoccio

อาชีพ – นักเรียนมัธยม

ลักษณะงานที่ทำ – ไปเรียนและกลับมาอ่านหนังสือ ทำงานตามที่อาจารย์สั่ง ได้
หัดเจริญสติตั้งแต่ ม.๒ เพราะเป็นโรคสมาธิสั้น ถ้าไม่พยายามเจริญสติไปนานๆจะ
ไม่ค่อยมีสมาธิ อาจทำเรื่องแย่งลงไปได้โดยที่ตัวเองควบคุมไม่ได้ และกระทั่งไม่สามารถ
เข้าสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขค่ะ

คำถามแรก – เป็นคนที่เกิดโอเดียใหม่ๆได้ตอนกำลังเคี้ยวข้าว สร้างประโยชน์
ให้ตัวเองได้มาก เลยกินข้าวแบบไม่ค่อยรู้รสชาติ หรือไม่อีกก็คือเพลิดเพลินกับ
รสชาติอาหารไปเลย ถือว่าเป็นพวกสติไม่อาจเจริญระหว่างกินข้าวใช่ไหม? ควร
ทำอย่างไรถ้าจะให้ได้ดีด้วยและได้โอเดียเหมือนๆเคยด้วย

โอเดียเป็นสมบัติแบบโลกๆชนิดหนึ่งที่ล้ำค่ายิ่งกว่าอัญมณีใดๆ เพราะโอเดียทำให้
ลูกน้องเลื่อนขั้นเป็นเจ้านายได้ ทำให้นักวิทยาศาสตร์กลายเป็นนักประดิษฐ์ชื่อก้อง
โลกได้ ตลอดจนทำให้คนธรรมดาได้ชื่อว่าเป็นอัจฉริยะโดดเด่นขึ้นมาได้

ผมจึงอยากให้น้องมองก่อนว่าเมื่อต้องใช้ชีวิตแบบโลกๆ โอเดียไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจ
แต่เป็นเรื่องน่ายินดีต้อนรับ กับทั้งทำความเข้าใจด้วยว่าทางมาของโอเดียอยู่ตรงไหน
ในชีวิตประจำวันของเรา

หากสังเกต เราจะพบว่าอริยาบทของเราเอง ตลอดจนรูป เสียง กลิ่น รส และ
สัมผัสกระทบทั้งหลาย ก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางใจต่างๆกันไป บางคนนั่งเก้าอี้ยก
แล้วหัวแล่น บางคนนั่งริมหน้าต่างรถเมลิให้ลมปะทะแล้วมักได้คำตอบให้กับปัญหา

ที่ทำงาน บางคนอย่างน้องนี้ก็ได้ไอเดียตอนเคี้ยวข้าว

เมื่อใดเคี้ยวข้าวสบายๆแล้วเกิดไอเดีย ก็ให้สังเกตว่าขณะนั้นเรากำลังนั่งหลังงอหรือหลังตรง ฟันบนกับฟันล่างกำลังบดอาหารช้าหรือเร็ว อาหารที่อยู่ในปากมีรสหวาน เปรี้ยว เค็ม หรือขม ค่อยๆดูรายละเอียดไปเล่นๆเรื่อยๆ ในที่สุดน้องจะเกิดความเข้าใจว่าอิริยาบถอย่างไร กลืนหรือรสแบบไหน ที่เป็นตัวการกระตุ้นให้เกิดความคิดแปลกใหม่ขึ้นมา

จากนั้นสังเกตอีก ว่าขณะกำลังแปรงฟัน ขณะกำลังสระผม หรือขณะกำลังเดินเล่นจิตของน้องไม่เกิดไอเดีย อย่างถามว่าทำไม เพราะอะไร หรือว่ามีปัจจัยอันใดเป็นตัวบันดาลหรือไม่บันดาลให้เกิดไอเดีย แคร้รับรู้โดยตรงไปตรงมาตามจริง ว่าอิริยาบถใดเป็นหรือไม่เป็นทางมาของไอเดียบ้าง

หลังจากเปรียบเทียบไปบ่อยๆจะเหลือแค่ความรู้สึกว่าแต่ละอิริยาบถเป็นคนละตัวกัน อิริยาบถหนึ่งปรุงแต่งจิตไปอย่างหนึ่ง อีกอิริยาบถหนึ่งปรุงแต่งจิตไปอีกอย่างหนึ่ง

เท่านี้ก็นับว่ามีสติเห็นกายใจเป็นอนัตตา ไม่มีตัวเราอยู่ในกายใจได้แบบอ่อนๆแล้วครับ และที่เป็นผลพลอยได้ในแบบโลกๆก็คือน้องจะรู้สึกถึงลักษณะจิตที่พร้อมจะเกิดไอเดีย ยิ่งรู้สึกบ่อยขึ้นเท่าใด ก็จะทำได้ กับทั้งเข้าสู่ภาวะแบบนั้นได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องกระตุ้นเดิมๆ พุดง่ายๆคือเมื่อน้องเกิดไอเดียอย่างมีสติ ไอเดียจะไหลมาเทมาบ่อยขึ้น เกิดไอเดียแปลกใหม่ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องออกแรงเค้นคิดเหมือนคนอื่น

นี่แหละ ประโยชน์สองเต็งของการเจริญสตินะครับ ได้ทั้งทางโลกและทางธรรม เอาตัวเองเป็นเครื่องพิสูจน์เสียตั้งแต่วัยนี้!

คำถามที่สอง - หนูชอบผู้ชายคนหนึ่ง แต่รู้ว่าการชอบนั้นไม่เหมาะสมด้วยประการต่างๆ ทั้งปวง และนับเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เพราะผู้ชายคนนั้นแก่กว่าหนูมาก แต่สุดท้ายเมื่อรู้ข้อบกพร่องของตนเองว่าความชอบนั้นเกิดจากสาเหตุใด จึงได้พยายามทำใจออกห่างด้วยวิธีมีสติเท่าทัน แต่ก็เหมือนมีอะไรมาชักจูงให้ใจพุ่งออกหาอยู่เรื่อย จนสุดท้ายเริ่มงงตัวเอง ไม่รู้ว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่กันแน่ค่ะ บางเรื่องทุกข์แค่นั้นพอพยายามเจริญสติรู้มากๆ เข้า หนูก็เห็นมันเป็นภาวะเกิดดับได้สำเร็จ แต่กับเรื่องความรักนี้ยึดเยื้อยาวนานเหลือเกิน

หลักง่ายๆ ที่สังสารวัฏเลี้ยงพวกเราไว้ให้ต้องเวียนว่ายตายเกิดไม่รู้จบรู้อัน ก็คือ ความติดใจในกามคุณ กามคุณเป็นสิ่งที่ไม่รู้จักวัย ไม่รู้จักความสมควร ไม่รู้จักเวลา และสถานที่ที่เหมาะสม จะรู้จักก็แต่เสน่ห์น่าต้องใจของใครคนหนึ่งเท่านั้น

อีกประการหนึ่ง ในวัยเรียนนั้น ชีวิตจะไม่มีเรื่องใดทำทลายให้คาดหวังได้เท่าเรื่องแฟน น้อยยังไม่มีหน้าที่การงาน ยังไม่มีเรื่องของลาภยศ ตำแหน่ง หรืออำนาจ บารมีมาแย่งความสนใจ เมื่อเจอคนน่าสนใจ ใจจึงพุ่งไปยึดอยู่กับเขาทำคนเดียว

ขอให้ท่องไว้ว่าบุคคลอื่นเป็นของอื่น เป็นต่างหากจากจิต เดิมทีจิตเป็นอิสระจากเขา **ที่จิตไปผูกยึด ที่จิตเกิดความพิศواسร้อยรัด หมดสิ้นอิสรภาพได้ก็เพราะความพอใจในการตรึงนึกถึงบุคคลนั่นเอง**

ความตรึงนึกเป็นอาหารหล่อเลี้ยงความพิศวาส วิธีแก้ไขไม่ให้อาการตรึงนึกเกิดขึ้น ในจิตเรามีอยู่ ๓ ระดับ คือ

หลีกให้ห่าง การไม่เห็น ไม่ได้ยิน คือการลดเครื่องกระตุ้นให้ตรึงนึก ซึ่งก็มีผลให้เครื่องร้อยรัดใจเบาบางลง

ห้ามใจ หากจำเป็นต้องพบเจอ ก็ต้องรู้ทันกิเลสตัวเอง และรู้จักสั่งห้ามไม่ให้เลยเถิดเตลิดเปิดเปิง

ทำจิตเป็นผู้สังเกต หลังจากฝึกขังใจไม่ให้ไหลหลงยึด จิตจะเริ่มมีศักยภาพในการรู้เท่าทัน เพียงระลึกว่าเราจะเป็นผู้รู้สึกถึงอาการทะยานอยากแห่งใจ แต่จะไม่ใช่ผู้หลงทะยานอยากเสียเอง เพียงเท่านี้ บ่อยเข้าก็จะเป็นผู้อยู่เหนืออำนาจความทะยานอยากเสียได้ครับ

เจริญสติลดความอ้วน

กรณีเฉพาะตนของ - แพนด้าน้อย

อาชีพ - ดีเจ

ลักษณะงานที่ทำ - ทำทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังรายการวิทยุ ส่วนใหญ่จะต้องพูดคุยทั้งกับผู้ฟังและทีมงาน เป็นพวกเสียงสวยแต่ตัวกลม นั่งอยู่กับที่มากกว่าไปโน่นไปนี่ ซึ่งบางทีพอขยับตัวจะรู้สึกถึงความเกียจคร้าน

คำถามแรก - ฝึกเจริญสติโดยเน้นดูจิตเป็นหลัก เริ่มจากเห็นอารมณ์โกรธก่อนว่าโกรธมาก โกรธน้อย ทำไปทำมาพบว่าไม่ย่ำคิดย่ำพูดด้วยอารมณ์ผูกใจเจ็บเหมือนแต่ก่อน ถึงช่วงนี้บางทีรู้สึกเย็นๆ ว่างๆ สบายใจ นับว่าเป็นความก้าวหน้ามาถึงขั้นไหน? และถ้าเราเห็นภาวะบางอย่างทางจิตแล้วไม่ทราบว่าเป็นอะไร จะให้ดูเทียบเคียงกับตำราที่ไหน? อย่างเช่นถ้าโกรธนั้นรู้ว่าเรียกโกรธ รู้ว่าร้อน แต่อยู่ๆพอเหมือนจิตเปลี่ยนสภาพไปแบบหน้ามือเป็นหลังมือเป็นเย็นลง บางครั้งเกิดภาวะเหมือนเรากลายเป็นอะไรอีกอย่างหนึ่ง บอกไม่ถูก อธิบายความรู้สึกไม่ได้ ใจก็สงสัยว่านี่อะไร

ถ้าเน้นดูอารมณ์โกรธ ก็วัดความก้าวหน้าจากการสังเกตความโกรธนั้นแหละครับ ถ้าโดยรวมโกรธน้อยลง ผูกใจเจ็บน้อยลง อย่างนี้ถือเป็นการก้าวหน้าได้แล้ว

อีกอย่างหนึ่ง หากดูความโกรธอย่างถูกต้องตามหลักการเจริญสติของพระพุทธเจ้า คุณจะค่อยๆรู้สึกถึงความแตกต่างแต่ละครั้ง บางทีก็โกรธหนัก บางทีก็โกรธเบา บางทีก็โกรธนาน บางทีก็โกรธสั้น ตามแต่ความแรงของเรื่องกระทบใจ และไม่ว่าความโกรธจะแตกต่างกันขนาดไหน ในที่สุดก็ค่อยๆเลือนหายไปเหมือนกันหมด

เมื่อเห็นอยู่อย่างนี้กระทั่งรู้สึกเข้าไปถึงใจเต็มๆดวง ว่าความโกรธเป็นภาวะไม่เที่ยงใจคุณย่อมรู้สึกขึ้นมาว่านั่นเป็นแค่ของชั่วคราว ไม่ใช่ตัวคุณ ไม่ใช่ตัวใคร การเห็นความโกรธโดยความเป็นของไม่เที่ยง ไม่ใช่ตัวตน จัดเป็นความก้าวหน้าขั้นสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในการเจริญสติแบบดูความโกรธ

และธรรมดาของผู้รู้ว่าคุณโกรธเป็นสภาวะไม่เที่ยง ในที่สุดจิตย่อมต่างไปจากเดิมในทางใดทางหนึ่ง ดังเช่นที่คุณกล่าวมาในคำถาม เมื่อเกิดอะไรอย่างนี้ ขอให้เห็นลักษณะของภาวะที่ปรากฏกับใจนั้นๆให้ได้จริง ก่อนที่จะคิดถึงนิยาม หรือไปปะปะป้ายว่ามันชื่ออะไร

จะเป็นปิติ จะเป็นปัญญา จะเป็นญาณ หรือเป็นกิเลสตระกูลไหน ล้วนไม่สำคัญเท่ากับว่าคุณเห็นลักษณะภาวะที่เกิดขึ้นจริงๆชัดไหม

เบื้องต้นคุณอาจถามตัวเองว่าลักษณะที่ ‘บอกไม่ถูก’ หรือ ‘เรียกชื่อไม่ได้’ ซึ่งเกิดขึ้นนั้น ให้ความรู้สึกอย่างไร สบายหรืออึดอัด มีความรู้สึกในตัวคุณหรือไม่มีความเป็นคุณเจืออยู่ และภาวะเช่นนั้นพลิกเปลี่ยนแปลงแปรรูปไปหรือว่าคงที่อยู่นาน ฯลฯ

เมื่อตั้งข้อสังเกตอยู่อย่างนี้ ใจย่อมหมดอาการครุ่นคิดตั้งชื่อหรือเทียบเคียงกับศัพท์แสงทางตำรา แล้วค่อยๆเงียบสงัดจากความคิด และรับรู้ภาวะที่เกิดขึ้นนั้นๆด้วยจิตเต็มๆดวง ด้วยความเห็นว่ามีแต่เป็นภาวะถูกรู้ ไม่เที่ยง และไม่มีตัวเราอยู่ในนั้น

จำไว้สั้นๆครับ การตั้งมุมมองไว้อย่างถูกต้องจะนำไปสู่ความก้าวหน้า เห็นละเอียดยิ่งขึ้น แต่การติดใจพะวงจะนำไปสู่การติดตัน เห็นหยาบลงเรื่อยๆ

คำถามที่สอง - มีผลอย่างหนึ่งที่อยากเล่าให้ฟังและขอคำยืนยันว่าตรงกับความเข้าใจหรือเปล่า นั่นคือมีอยู่สองสามวันที่เห็นความเคลื่อนไหวทางกายและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพจิตเกือบตลอด แต่วันหนึ่งตื่นเช้ามาก็ไม่รู้สึกว่าสติดีเท่าเดิม ไม่ว่าจะพยายามเจริญสติเต็มที่ยังไง แต่สังเกตเห็นว่าตัวเองผอมลงและหน้าตาเปลี่ยนไป แล้วครอบงำก็ทักกันหมด เลยนึกถึงที่คุณตั้งตฤณเคยเขียนไว้ว่ารูปร่างหน้าตาเปลี่ยนได้ด้วยทาน ศีล ภาวนาในชาตินี้แบบไม่ต้องรอนาน แปลว่าช่วงสองสามวันนั้นสติดีจนจิตเปลี่ยน พลอยให้กายดูดีขึ้นหรือไม่?

จริงๆผมไม่อยากให้โยงการเจริญสติเข้ากับผลพลอยได้ทางสุขภาพหรือรูปร่างหน้าตาเท่าไรนะครับ เพราะเดี๋ยวจะเจริญสติกันด้วยความคาดหวัง แล้วกลายเป็นพลาดจากเป้าหมายปลายทางที่แท้จริงไป เราเจริญสติเพื่อให้ทุกข์ทางใจน้อยลงเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อให้รูปร่างหน้าตาดีขึ้นเป็นสำคัญ

ร่างกายคนเรานั้น ถ้าไม่อ้วนขึ้นร้ายแรงนะครับ มันพร้อมจะผอมด้วยเหตุอันใดอันหนึ่งอยู่แล้ว แค่ไม่กินข้าวเย็นอาทิตย์เดียว บางคนแค่หมั่นเคลื่อนไหวทำงานหนักขึ้นจนเกิดการเผาผลาญมากกว่าเดิม เพียงเท่านั้นก็เป็นเหตุให้ผอมรูปร่างได้แล้วสำหรับบางคน

ผมขอตั้งข้อสังเกตจากที่คุณเล่ามา คือปกติงานประจำที่ทำอยู่เป็นการนั่งนาน กระทั่งขี้เกียจเคลื่อนไหว หากคุณเจริญสติได้ดีหลายๆวัน ก็เป็นไปได้ว่าแทนการแช่จมอยู่กับอาการเอื่อยเฉื่อย จิตอาจตื่นตัวมากขึ้น ความสมดุลระหว่างกายใจมีมากขึ้น เป็นผลให้หูตาสว่างและทำงานกระฉับกระเฉงกว่าเดิม นั่นก็น่าจะเป็นส่วนประกอบหนึ่งให้ 'ส่วนเกิน' ในร่างกายถูกดึงมาใช้เสียที

ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความรู้สึคนึกคิดและจิตวิญญาณ อันจะมีผลกระทบให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงตามนั้น โดยมากไม่ได้ใช้เวลาเพียงสองสามวัน แต่ต้องกินเวลายาว และต้องเป็นการปรับเปลี่ยนแบบยกชั้น ยกกระดานต่างไปจากเดิมจริงๆ ไม่ใช่ชั่วครู่ชั่วคราว ไม่ใช่กลับไปกลับมา

ตัวอย่างเช่นเปลี่ยนจากจิตแบบหมกมุ่นมืดทึบมาเป็นจิตคลายวางสว่างโร่ จาก สับสนขี้สงสัยเป็นอิมเต็มกับคำตอบจากธรรมชาติในตน จากมักโกรธเป็นเมตตา จาก สำคัญตนผิดเป็นเห็นกายใจตามจริงว่าไม่เที่ยง ไม่ใช่เรา ความเป็นบวกทางจิตจะส่งผลเป็นบวกทางกายชนิดที่ต้องโดนใครต่อใครทักแน่นอนครับ

แถมอีกนิดหนึ่ง สำหรับคนที่เจริญสติได้ดี มีสติได้ทั้งวัน แล้วจู่ๆกำลังสติหายไปเฉยๆ ก็ควรพิจารณาไปนะครับว่าแม้กำลังสติก็ไม่เที่ยง อย่าไปเคঁน อย่าไปทรงคิน เพราะความพยายามเค้นสตินั้นแหละคือตัวบั่นทอนสติ ไม่ให้รู้ความจริงตรงหน้า ที่ถูกคือให้ดูไปเท่าที่จะดูได้ ว่าสติมันพรั่มั่ว จิตมันพรั่มั่ว ดูนิดดูหน่อยให้รู้ลักษณะก็พอแล้ว ใช้ได้แล้ว ถือเป็นการสืบสานการเจริญสติแล้ว เดี่ยวสติดีๆก็กลับคืนมาเอง

ดังตฤณ

สารบัญ ←

เฮ้อ! - นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยแบรดลีย์ยืนยันแล้วจากการสำรวจความจริงในหมู่ประชาชนไม่ต่ำกว่าเกือบสี่หมื่นคนใน ๕๗ ชาติ ว่าผู้ชายลำสอนที่ชอบเป็นคู่กับเมียชาวบ้าน จะมีความดึงดูดทางเพศสูง ชวนให้สาว ๆ ยากมีเช็ชต์ด้วย ยิ่งดีที่ผู้หญิงเจ้าชู้จะให้ผลเป็นตรงข้าม คือถ้าภรรยาโลกมากจะถูกรังเกียจ ไม่มีชายหน้าไหนอยากมีอะไรด้วย อย่างไรก็ตาม ยังมีผลการวิจัยอีกแห่งหนึ่งซึ่งแสดงว่าผู้หญิงจะหลงปันใจให้กับชายโหดแค่ชั่วคราว แต่จะปักใจกับผู้ชายที่รักใคร่ห่วงใย แท้จริงมากกว่า

จักรวาลนี้มีตัวอย่างหลุมดำที่ดึงดูดได้แม้กระทั่งแสงสว่างให้หายเข้าไป มนุษย์เราก็ย่อมมีหลุมดำแห่งบาปที่ดูดบุญให้สูญหายได้เช่นกัน

ชายที่ลึกลับมีชู้โดยปราศจากความละอาย ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้อยู่ต่ำ และยอมง่ายที่ใครต่อใครจะไกลลั่นลงไปหา ผลการวิจัยในข่าวน่ากลุ้มชิ้นนี้ น่าจะชี้ว่าชายโหดก็คือหลุมดำแห่งบาปสำหรับสาวน้อยสาวใหญ่นั้นเอง

มาว่ากันตามทีเห็นได้ด้วยตาเปล่านะครับ ถ้าผู้ชายคนหนึ่งจะพินดะได้ก็โดยไม่ต้องเลือกลูกเขาเมียใคร ก็น่าจะมีเสน่ห์ขั้นพื้นฐานบางอย่างติดตัวอยู่บ้าง ไม่อย่างนั้นสาว ๆ จะยอมหรือ?

แล้วก็เหมือนเสือ ยิ่งหมั่นลับเขี้ยวเล็บให้คมกริบด้วยการออกล่าเหยื่อบ่อย ๆ ก็ย่อมทรงมนต์สะกดให้เหยื่อเข้าอ่อน หลงนอนให้กัดกินได้โดยง่าย ยิ่งเสือหนุ่มมีพลังทางเพศหอมหุ้มมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งกระตุ้นความรู้สึกของเหยื่อสาวให้เพริศตามมากขึ้นเท่านั้น

เพศชายได้เปรียบตรงที่ไม่เน่าไม่เสีย ไม่มีความบอบสลาย แล้วก็ไม่ได้มีรูปเป็นทรัพย์สินธรรมชาติออกแบบให้ชายมีรูปเป็นเครื่องตกแต่งทรัพย์สิน จึงไม่ให้ความรู้สึกร่อยหรอ ผู้ชายจึงรู้สึกว่ายิ่งครอบครองหญิงมากก็เหมือนได้ทรัพย์สินมาก

ตรงข้ามกับเพศหญิงที่เสียเปรียบ อะไรๆบอบสลายและดูเน่าเสียได้ กับทั้งมีรูป
เป็นทรัพย์สินโดยธรรมชาติ เสียตัวเท่าไรก็เหมือนเสียทรัพย์สินไปเท่านั้น ผู้หญิงจึงรู้สึกว่
ตนเองมีค่าสูงสุดเมื่อได้อยู่ในมือชายเพียงคนเดียว จะเสื่อมราคาลงก็ด้วยความโรยรา
แห่งวัย มิใช่ความโชคโชนในกาม

คนเราถูกจำแนกให้แตกต่างกันก็ด้วยความรู้สึกนึกคิด ถ้าเอาแต่นึกคิดตาม
สัญชาตญาณที่ธรรมชาติให้มา ก็โน้มเอียงที่จะเป็นผู้ใฝ่ต่ำ แต่หากนึกคิดสวนทาง
กับสัญชาตญาณทางธรรมชาติ ก็ได้ชื่อว่าเป็นผู้ใฝ่สูง

มนุษย์นั้น มีคุณสมบัติพิเศษกว่าสิ่งมีชีวิตอื่น ก็ตรงที่แม่ใฝ่ต่ำง่าย แต่ก็หมายสูง
ได้ด้วย!

และนั่นก็สอดคล้องกับผลวิจัยอีกชิ้น ขอเพียงคุณฉลาดอย่างมนุษย์ธรรมดา
คนหนึ่ง คุณจะเลือกรักแท้และไม่ยอมแพ้เซ็กซ์ หรือต่อให้ยอมแพ้เซ็กซ์ ในที่สุด
คุณก็จะไม่ยอมเสียรักแท้ไป

แต่ในความเป็นจริงนะครับ การยอมเขาให้สมอยากเราเพียงครั้งเดียว อาจหมายถึง
การสูญเสียรักแท้ไปตลอดกาลก็ได้ ฉะนั้น คาถารักขารักแท้บทหนึ่งที่ควรท่องกันไว้
ให้ดีก็คือ **ครั้งเดียวก็อย่ายอม!**

เฮ้อ! – ผลสำรวจออกมาแล้ว บริษัทประกันภัยในอังกฤษแห่งหนึ่งระบุว่าคนส่วนใหญ่ต้องใช้ชีวิตไปจนถึง ๔๐ ปี กว่าจะเป็นตัวของตัวเอง มีสมบัติพัสถานที่ต้องการได้ครบถ้วน ถ้าอายุน้อยกว่านั้นอยากได้อะไรต้องอดออมเอา หรือไม่ก็ต้องบากหน้าไปกู้ยืมจากไหนให้เป็นหนี้เป็นสินอีก

ข่าวน่ากลุ้มขึ้นนี่ค่อนข้างสะท้อนความจริงเกี่ยวกับชีวิตประการหนึ่ง นั่นคือ คนเราจะอยากมีตอนไม่มี แต่เมื่อมีขึ้นมาก็หมดอยากเสียแล้ว

คิดถึงวัยเด็กจะซัดหน่อย คุณอยากได้ของเล่นชิ้นโน้นชิ้นนี้ ซึ่งก็ต้องแล้วแต่ความสามารถของพ่อแม่ ว่ามีเงินทองมากพอจะซื้อหามาให้ได้หรือไม่ และแม้พ่อแม่จะมีพอซื้อให้ ก็ไม่แน่ว่าจะอยู่ในอารมณ์เต็มใจซื้อให้ทันที หรือมีเงื่อนไขอื่นใดสักก็ข้อ

พอโตขึ้นมีรายได้เป็นของตัวเองพอจะซื้อของเล่นเด็กไม่อื่น คุณก็หมดความอยากจะได้สิ่งเหล่านั้นเสียแล้ว...

เมื่อเริ่มทำงาน เริ่มมีรายได้ คุณจะอยากได้สิ่งอื่นซึ่งเงินของคุณมีไม่ถึง เช่น บ้านหลังงามในอาณาเขตส่วนตัว รถหรูขับสบายไม่น้อยหน้าใคร สิ่งเหล่านี้มีไม่กี่คนในโลกที่หามาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงตนเองตั้งแต่ต้นวัย ต้องรอเก็บสลิปหรือสลิปกว่า จึงผ่อนบ้านได้หมด สบายใจเสียที่ว่าเป็นของตัวเองแน่แล้ว

และในความเป็นจริงอีกเช่นกัน ที่ปัจจุบันคนเราเริ่มมีชีวิตอยู่ถึง ๔๐ กันน้อยลงทุกที คนจำนวนมากด่วนตายไปเสียก่อนจะได้ในสิ่งที่อยากได้ หรือเมื่อพร้อมจะได้มากก็ดันหัวใจวายเพราะมัวทำงานหนักผ่อนหนี้ไม่มีวันหยุด

หากชีวิตเริ่มต้นเมื่ออายุ ๔๐ ปี ก็แปลว่าหลายคนไม่ทันได้เริ่มต้นชีวิตกันเลย ไม่ได้รู้จักความเป็นตัวของตัวเองเต็มภาคภูมิกันเลย...

แน่นอนว่ากรรมดีบางอย่างอาจทำให้ใครบางคนคาบซ้อนเงินซ้อนทองออกมาจากท้องแม่ แต่นั่นก็ไม่ได้แปลว่าพวกเขาลืมนรสของ ‘ความมี’ อย่างเต็มภาคภูมิ เพราะตราบดีที่สิทธิ์ในการใช้ทรัพย์สินเงินทองยังไม่อยู่ในมือพวกเขา พวกเขาจะรู้สึกครึ่งๆ กลางๆ อยู่ในความไม่แน่ใจว่าตนเอง ‘มี’ แค่ไหนกันแน่ หรือ ‘ไม่มี’ อะไรรู้อย่าง

ชีวิตจึงเป็นความขาด เป็นความพร่องสำหรับคนส่วนมาก เมื่อวัดกันที่เงินทอง

แต่หากคุณรู้จักความสุขในการ ‘มีธรรมะ’ ตั้งแต่ต้นวัย เข้าใจว่าทำอะไรจึงจะ
หยิบฉวยความสุขมาจากสติรู้ความจริง ชีวิตของคุณจะเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อใดก็ได้ อาจจะ
ก่อนสิบขวบยังไหว สมดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าถ้ามีชีวิตอยู่วันเดียวเพียงบัดจิต
ผู้เท่าทันความจริงเกี่ยวกับกายใจตนเอง ว่าเป็นไปตามกรรม ไม่เที่ยง ไม่ใช่ตัวตน
ไม่อาจบังคับให้เป็นไปดั่งใจ ยังดีเสียกว่าการมีชีวิตตั้งร้อยปีโดยหลงนึกว่าชีวิตเป็น
ของเที่ยง เป็นของตน เป็นของที่จะให้บังคับเอาได้ตามปรารถนา

ดังตฤณ

สารบัญ ←

ไดอารี่หมอดูหน้าที่ ๔๘

โดย หมอพีร์

สวัสดีค่ะ ทุกคนที่อ่านไดอารี่หมอดู ก่อนจะเข้าเรื่องกัน เอาบุญมาฝากให้อนุโมทนา กันค่ะ อาทิตย์ที่ผ่านมาเพิ่งไปทำสังฆทานมาห้าวัด ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ชุดสังฆทานที่นำไปจัดเองเหมือนเดิม และมีหนังสือมหาสติปัฏฐานสูตร ฉบับแก้ไขใหม่หลาย ๆ คนร่วมกันทำบุญนำไปถวายด้วย พระในแต่ละวัดที่ไปถวายสังฆทานจะให้ความสนใจหนังสือมากกว่าสังฆทาน ทำให้แอบปลื้มใจมาก ๆ เลยค่ะ ไม่ได้คิดต่อเลยในตอนนั้นว่าท่านได้ไปจะอ่านไหม แต่แค่เห็นท่านหยิบหนังสือก็ภูมิใจ พอเหตุการณ์เป็นแบบนี้บ่อยทำให้เกิดประโยชน์กับคนที่ไปทำบุญด้วยกัน ทำให้เรามีความปิติและอนุโมทนาไปด้วย เช่นครั้งนี้พาพี่สาวไปทำบุญ พี่สาวไม่เคยรู้ว่าหนังสืออะไร พี่สาวสงสัยว่าเราทำบุญด้วยหนังสือธรรมะได้ด้วยเหรอ เขาคิดว่าวัดก็มีหนังสืออยู่แล้วไม่จำเป็นต้องถวาย

พอได้เห็นพระท่านให้ความสนใจหยิบอ่าน พระที่ไปถวายสังฆทานเกือบทุกวัด ท่านเอ่ยปากออกมาว่า ตีมากที่ทำบุญด้วยหนังสือ ท่านบอกว่าท่านชอบ ทำให้พี่สาวสนใจหนังสือขึ้นมาทันที ว่าเป็นหนังสืออะไร และเกิดจิตใจอนุโมทนาด้วยทุกครั้ง พี่สาวเองก็เริ่มมีความคิดอยากเอาหนังสือไปทำบุญด้วยบ้าง สั่งไว้ว่า คราวหน้าถ้าพิมพ์แจกอีกให้บอกด้วย

หนังสือมหาสติปัฏฐานสูตรที่นำไปถวายนั้น เป็นที่น่าปลื้มใจอย่างมาก คือ พระทุกวัดจะหยิบอ่านก่อนกันทั้งนั้น บางวัดแทบจะไม่พอถวาย

ส่วนเครื่องสังฆทานที่เตรียมไปอย่างที่บอก จะจัดเองหมดค่ะ จะหยิบแต่ของที่ตีมีประโยชน์ที่พระท่านจะนำไปใช้ได้เลยทำให้รู้สึกปิติได้ง่าย

ส่วนใหญ่เวลาที่พี่รพาคคนที่บ้านไปทำบุญจะไม่บังคับให้ต้องทำอะไร ไปซื้อเองนำมาจัด พอไปทำที่วัด พระท่านบอกว่าของที่นำมาท่านต้องการใช้พอดี ทุกคนที่ไปด้วยจะดีใจมาก คราวหน้าจะไปทำบุญอีก คนใกล้ชิดเขาอยากจัดเองคิดเองบ้าง

ตัวอย่างล่าสุดวันนั้นขับรถไปต่างจังหวัด นึกอยากทำสังฆทานขึ้นมาจอตลอดที่มินิมาร์ท ซื้อของที่จำเป็นต้องใช้ในวัด วันนั้นจำได้ว่าหยิบน้ำยาขัดห้องน้ำไปเลือกวัดเอง เห็นวัดที่หนึ่งเก่าๆ ก็เลยเข้าไป พอกล่าวคำถวายเสร็จ นำของถวายหลวงพ่อก่อน ท่านรับเสร็จก็บอกว่าดีเลย ของที่โยมนำมาถวายได้ใช้ประโยชน์ทั้งหมด อย่างน้ำยาล้างห้องน้ำเปิดเนี่ย อาตมากำลังจะเดินออกไปซื้อพอดี

เพื่อนได้ฟังอย่างนี้หน้าบานเป็นงานเชิงเลยล่ะ ยิ้มไม่หุบจนออกจากวัดเลย พอครั้งต่อๆ ไปเวลาที่เขาจะทำสังฆทานจะกระตือรือร้นในการเลือกของมาก ๆ

เส้นทางชีวิตของหลายคนทีพอเริ่มเดินมาในธรรม ได้เรียนรู้เรื่องกฎแห่งกรรม ก็เริ่มกลัวบาป กลัวการทำบาป เลิกทำบาป หันมาทำบุญ สร้างกุศลแทน เพราะส่วนหนึ่งได้เริ่มตระหนักแล้วว่ากรรมมีจริง

พอเริ่มเห็นว่าบุญบาปมีจริง ธรรมชาติของมนุษย์ย่อมคิดถึงคนที่เรารักตามมา อยากให้คนที่เรารัก ได้รู้เรื่องของบุญบาปเหมือนกัน

แต่ทว่าเราไม่สามารถบังคับจิตใจใครให้เชื่อเรื่องนี้ได้ง่าย บางคนที่ชวนเปลี่ยนแปลงได้ง่ายๆ ก็เพราะชีวิตเขาถึงเวลาที่จะเปลี่ยนแปลง แต่บางคนยากยิ่งกว่าเข็นครกขึ้นภูเขาต้องหาวิถีทางต่างๆ นานา เพื่อช่วยเขา หรือบางคนยากยิ่งกว่า ต้องรอตายแล้วเกิดใหม่มาใช้ผลของกรรมเดิมก่อน

ช่วงแรกๆ ของคนที่เดินเข้าเส้นทางนี้ พอเห็นคนใกล้ชิด ยังหลงทำผิดโดยความไม่รู้ เหมือนที่ตัวเองเคยเป็นมาก่อน จะคิดมากแทนคนทำบาปสองเท่า เพราะไม่อยากให้ต้องมาใช้กรรมทีหลัง ไม่อยากให้เกิดความทุกข์ และทุกข์เพิ่มอีกคืออยากให้เขาเปลี่ยนแปลง อยากให้เขาคิดได้

จำได้ว่าเมื่อช่วงแรกๆ ที่เดินมาในเส้นทางนี้ เป็นแบบนี้เหมือนกัน จะฟุ้งซ่านนึกถึงคนรอบข้างหมดทุกคนอยากให้พวกเขาทำบุญเหมือนเรา อยากให้ได้ปฏิบัติธรรม

อยากให้แต่ละคนถือศีลห้า ชีวิตของพวกเขาจะได้ไม่ทุกข์มาก ฟุ้งซ่านอยู่อย่างนั้นหลายเดือนเลยเหมือนกัน จนกระทั่งปฏิบัติธรรม กับดูดวงช่วยคนอื่นมาเรื่อย ๆ แล้วก็ได้เห็น ว่า เราต้องช่วยตัวเองให้ดีขึ้นก่อน เริ่มต้นจากการเปลี่ยนตัวเองให้คนอื่นเขาเห็น แล้ววันหนึ่งบารมีที่เราสร้างมาจะทำให้ชีวิตของเราเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น พอคนอื่นเขาได้เห็นจากตัวเราที่เปลี่ยนไป จะง่ายมากในการพูดให้เขาลองเปลี่ยนแปลง

จากการดูดวงมาเห็นจุดอ่อนของหลาย ๆ คนที่อยากจะช่วยคนใกล้ตัวให้หันมาทำบุญถือศีลภาวนา แล้วไม่สามารถทำได้ สุดท้ายเกิดความท้อแท้

1. อย่าคาดหวังในการทำความดีแต่ละครั้ง ธรรมชาติของมนุษย์จะคาดหวังผลอยู่ลึก ๆ ในการกระทำแต่ละครั้ง ดังนั้นให้พยายามเห็นใจที่คาดหวังไปด้วยจะทำให้ความคาดหวังลดลง ส่วนใหญ่ที่คาดหวังคืออยากจะทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น จะทำให้เขาเปลี่ยนไป ความคาดหวังถ้าไม่รู้ทัน จะทำให้เกิดความทุกข์ใจท้อแท้ใจ เจื่อหน้าย เมื่ออีกฝ่ายคิดไม่ได้ ไม่เปลี่ยนแปลง และสุดท้ายอาจจะพลาดใช้คำพูด ให้คนอื่นได้รับความเสียใจ การใช้คำพูดที่ไม่ดีออกไป ย่อมทำให้เขาเสื่อมศรัทธาในตัวเราไปด้วย

ตัวอย่าง มีรุ่นพี่อยู่คนหนึ่งพยายามช่วยเพื่อนให้ออกพ้นจากการเป็นเมียน้อย พาเพื่อนไปทำบุญในที่ต่าง ๆ พาไปถือศีลที่วัด เอาหนังสือธรรมะให้อ่าน พามาดูดวง ในตอนแรกก็ดีใจว่าเพื่อนพอจะทำได้ แต่สุดท้ายเพื่อนกลับไปเป็นเหมือนเดิม จนทำให้รู้สึกท้อแท้ ไม่อยากช่วยอีกแล้ว หลังจากนั้นพอเพื่อนคนนี้โทรมาปรึกษาอีกก็พาลหงุดหงิดใช้คำพูดไม่ดี ทำให้ทะเลาะจนเลิกคบกันไปเลย

การจะช่วยคนอื่นต้องไม่หวังผล และตัวเองต้องแข็งแรงพอระดับหนึ่ง ไม่อย่างนั้นจะพังกันไปหมด การช่วยใครสักคนหนึ่งจะเหนื่อยมาก ๆ ใช้เวลามากอยู่แล้ว ไม่ได้ช่วยได้ง่าย ดังนั้นต้องช่วยเท่าที่ช่วยได้ไปก่อน ไม่หวังว่าเขาจะคิดได้เร็ว ๆ

2. ไม่บังคับคนอื่นให้เข้าหาธรรม มีหลายคนพยายามบังคับลูกเข้าวัด เพราะลูกจะได้ทำบุญ จนทำให้ลูกไม่ชอบวัด ซึ่งความจริงความเป็นเด็กจะไปข้างไม่ไปข้างไม่เป็นไร อย่าเอาความกลัวของเรามาบังคับให้เขาเกลียดการเข้าวัด จะกลายเป็นทะเลาะกันแทน บางคนบังคับแฟน บังคับพ่อแม่ ทั้งที่เขาไม่เต็มใจจนทะเลาะกันก็มี

พยายามอย่าใช้การบังคับยึดเย็ดธรรมะใส่มือใคร ส่วนหนึ่งที่คุณพยายามยึดเย็ดให้พวกเขา เพราะกลัวพวกเขาทำบาป กลัวพวกเขาต้องมาใช้กรรมจนเกิดความทุกข์ ไม่อยากเห็นเขาต้องทุกข์ ไม่อยากเห็นเขาเจ็บปวด สุดท้ายความกลัวตรงนี้ก็กำลังสิ้นสุดตรงที่คุณกลัวตัวคุณเองจะเห็นเขาทุกข์และตัวเองจะทุกข์มากเพราะเขานั้นเอง แสดงว่าจิตใจคุณเองยังไม่แข็งแรง ยังกลัวความทุกข์ไม่กล้าเผชิญทุกข์ ต้องรีบแก้ไขที่ตัวเองก่อน ตัวของเราเองยังต้องให้กรรมที่ทำไมมาสอนให้เข็ดขยาดกับวิบากเลย คนอื่น ๆ ก็เหมือนกันบางครั้งต้องให้บาปกรรมของแต่ละคนที่ทำไปสอนเหมือนกัน

อย่ากลัวบาปให้ผลจนทำให้ต้องพยายามไปบังคับใครให้เข้ามาทางนี้ ธรรมะของพระพุทธเจ้ามีค่ามาก เกินกว่าจะจับยึดใส่มือใครแล้วให้เขาเห็นว่าเป็นของตีได้ ต้องมุ่งเน้นฝึกตัวเองให้แข็งแรง ทนต่อความทุกข์โดยไม่กลัวทุกข์

3. ต้องทำบุญกับคนใกล้ตัวก่อน เคยเห็นพ่อแม่บางคนนำสงสารมาก ลูกเอาเงินไปทำบุญแต่กับคนนอกบ้าน ช่วยแต่คนอื่น เอาเงินไปทำบุญกับวัดข้างนอก ปล่อยให้พ่อแม่เป็นหนี้ หรือต้องอดมื้อกินมื้อ ประหยัดในการกินการจ่าย ในบ้านไม่ดูแลไม่ช่วยพ่อแม่ พ่อได้มาเข้าใจเรื่องกรรม ก็มาอยากให้พ่อแม่เดินมาในเส้นทางธรรมแต่พ่อแม่ยังไม่พร้อมต้องหาเงินใช้หนี้ก่อน ก็มีกรรมยกเว้นนะคะบางบ้านลูกก็กตัญญูมาก พ่อแม่เอาเงินไปเล่นการพนัน ทำให้ทรัพย์ที่บ้านเสื่อมลงอย่างเดียวอันนี้ต้องทำใจนะคะมันเป็นวิบาก ยังไงคงต้องเลี้ยงดูท่านแบบไม่มีข้อแม้เหมือนกัน

4. สอนให้คนอื่นละกิเลส แล้วเราจะได้หรือยัง ก่อนที่จะอยากให้คนอื่นเปลี่ยนไปในทางที่ดี ต้องสำรวจตัวเองว่า ทำได้แค่ไหน เช่น แนะนำให้เพื่อนให้อภัย เราละให้อภัยคนอื่นให้หมดหรือยัง สอนให้เขาไม่พูดแรงตัวเองยังพูดแรงอยู่หรือเปล่า

มีตัวอย่างของน้องคนหนึ่งเพิ่งเจอวันนี้เอง เธออยากให้คนในบ้านไม่ทะเลาะกัน กลับบ้านมีแต่เรื่องโทษแต่น้องสาวว่านำแต่เรื่องเดือดร้อนเข้ามาในบ้าน ทำให้พ่อแม่เป็นทุกข์เธอไม่รู้จะจัดการยังไง กลับไปต้องเห็นน้องใช้คำพูดแรง ๆ ให้พ่อทุกข์ พอเห็นน้องทำแบบนี้บ่อยรับไม่ค่อยได้ เลยต้องจัดการน้องต่อโดยใช้อารมณ์ที่แรง ๆ ว่าน้องด่าน้องไม่ให้ว่าพ่อแบบนั้น พี่บอกน้องคนนี้ไปว่าอยากให้เขาไม่เป็นคนโมโหร้าย ไม่อยากให้เขาทำบาปกับพ่อ แล้วเราบอกด้วยวิธีการเดียวกับที่เขาทำกับพ่อคือใช้

คำพูดแรง ใช้อารมณ์แรงกลับไปเขาคงไม่เชื่อหรือกลัว เพราะที่สาวยังทำกับเขาได้ไม่ เห็นบาปเลย แล้วเขาทำกับพ่อบ้างจะบาปสักแค่ไหนเขียว หรือบางทีก็เห็นพี่สาววิ นใส่คนในบ้างเหมือนกัน เพราะตัวเองไม่เคยเปลี่ยนแปลงให้คนอื่นเขาได้เห็น จะให้ เขาเชื่อเราคงเป็นไปได้ยาก

ถ้าอยากให้อีกฝ่ายหนึ่งเย็นเราต้องเย็นก่อน เราอยากให้อีกฝ่ายหนึ่งสงบเราต้อง สงบให้เป็นก่อน หรือไม่ชอบคนโกหกตัวเอง กลียดคนโกหก แต่ตัวเองโกหกคนอื่น ได้แต่ฝ่ายเดียว

แม้กระทั่งเราอยากให้คนใกล้ตัวเป็นผู้ให้ เราต้องฝึกที่จะเป็นฝ่ายให้คนอื่นก่อน อยากให้เขาทำบุญไม่เกินตัวต้องทำให้เขาเห็น อยากให้เขาถือศีลห้าเราต้องทำได้ก่อน ต้องถามตัวเองว่า เราทำได้ดีหรือยัง ที่อยากให้เขาเปลี่ยนตามเรา

5. ไม่ตอกย้ำความผิดของคนอื่น พยายามอย่าใช้คำพูดที่แรง ตอกย้ำความผิด ของคนอื่นมาก ๆ พยายามพูดให้กำลังใจในด้านบวกไว้ก่อน เพราะความจริงไม่มีใคร หรอกที่ไม่เคยทำผิดมาก่อน ค่อย ๆ ใจเย็นพยายามชักจูงไปทำดีด้านอื่นไปเรื่อย ๆ ก่อน จนกระทั่งวันหนึ่งที่เขาพร้อมจะเปลี่ยนจะดีขึ้นเอง

การเปลี่ยนคนอื่นยากยิ่งกว่าเปลี่ยนตัวเอง เริ่มเปลี่ยนแปลงจากตัวเองให้คนอื่น เห็นก่อน คือ รักษาศีลห้าให้ครบ โดยที่ไม่จำเป็นต้องบอกใครว่าถือศีลเพราะตัวเอง อาจจะโดนหมั่นไส้เอาได้ หรืออาจจะกลายเป็นตลกไป

อย่างเช่นเขาถามว่า ทำไมไม่ทานเหล้า ก็ตอบไปว่าทานไม่ได้จะเมาหนักกลับไม่ได้ หรือแพ้เหล้าดื่มแล้วเมาทุกที หาทางออกให้เป็นเรื่องตลกไปแทน นอกจากผู้หลัก ผู้ใหญ่บางคนทีปฏิเสธยากค่อยบอกว่า รักษาศีลห้า อย่างศีลที่คนบกพร่องมาก ๆ รักษายาก ๆ คือโกหก กระแนะกระแหน กระทบกระทั่ง กระทบกระทั่งัน แดกดัน จิก กดกัด ช่มคนอื่น ต้องระวังมาก เพราะถ้าเราไม่รักษาให้ได้ เวลาอยากให้คนอื่น เปลี่ยนแต่เขาไม่เปลี่ยน เราอาจจะหลุดไป ทำให้เขาอยากที่จะเชื่อได้ว่าเราก็ครักษาศีล

การทำทาน ควรเป็นผู้ให้กับคนใกล้ตัวให้บริบูรณ์ก่อน แล้วค่อยชวนคนอื่น เช่น ทำกับที่บ้านตัวเองให้บริบูรณ์ก่อน ค่อยทำทานข้างนอก โดยเริ่มจากการมีน้ำใจกับ

คนใกล้ชิดคือเพื่อนร่วมงาน เพื่อนสนิท จนกระทั่งเขาเห็นเราเป็นคนมีน้ำใจ วันหนึ่งเราไปพูดเรื่องการทำงานให้พวกเขาฟัง ว่าดีอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไร เขาจะเชื่อได้ไหมใช่หรือไม่ได้ยังเห็นแก่ตัวอยู่ไปพูดไปชวนให้เขาทำยิ่งหันหน้าหนี หรือสักแต่ทำไปเพราะตัดความรำคาญ การทำงานต้องพยายามอย่าหลงในทานจนทำเกินตัวให้คนอื่นเขาเห็นว่าทำงานไปไม่เห็นจะรวยเลย มีเท่าไรก็หมด แถมยังมาหยิบยืมเงินเพื่อนหรือเงินพ่อแม่อีก ดังนั้นต้องมีปัญญาในการทำบุญด้วยไม่ให้เกิดตัว มีปัญญาในการรักษาทรัพย์ที่หามาได้ ไม่ไปเบียดเบียนคนอื่นให้ได้รับความเดือดร้อนก่อน

ส่วนการภาวนา พอเพิ่งเริ่มภาวนาเป็นอย่าเพิ่งเที่ยวไปเป็นครูสอนใคร ให้ตัวเองก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ ก่อน เราจะเห็นช่องทางในการช่วยเหลือคนที่ช่วยเหลือยาก ๆ เพราะการช่วยคนต้องประกอบด้วยปัญญาด้วยถึงจะช่วยให้เขาได้ง่าย ไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยในการพูดให้เขาเชื่อและทำตาม เพราะถ้าภาวนาก้าวหน้าปัญญาจะมากตาม จะเห็นช่องทางเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่คนใกล้ชิดเขาเปิดประตูรอให้คนเห็นมาช่วยอยู่ จะง่ายมากในการช่วยคนอื่น จะไม่เหน็ดเหนื่อย ไม่เสียเวลา ไม่ต้องตัวเองตกลงไปในโคลนตม

ยังมีประเด็นอีกมากมายหัวข้อนี้จะเอามาเล่าต่อคราวหน้านะคะ อย่างกลัวความทุกข์เล่นงานคนอื่นมากเกินไป เพราะสุดท้ายเรากลับเราทุกข์ที่เห็นเขาทุกข์ต่างหาก ความทุกข์ไม่ได้มีไว้กลัว ความทุกข์มีไว้รู้ ความทุกข์เป็นครูที่ดีที่สุดไม่ควรเกลียดและกลัวความทุกข์

สุดท้าย หายสุด ความทุกข์เกิดขึ้น ความทุกข์ตั้งอยู่ ความทุกข์ยอมดับไปเป็นธรรมดา ความทุกข์ไม่เคยเกิดได้นาน ที่เกิดนานเพราะคิดถึงเรื่องนั้นบ่อย ๆ หรือใจไม่ชอบความทุกข์ อยากให้หายจากความทุกข์ เลยทำให้ทุกข์นานนั่นเอง

สารบัญ ←

ดอกสร้อยร้อยผกา

โดย ศิราภรณ์ อภิรัฐ

ดอกบานเช้า

๑ บานเอ๋ยบานเช้า
ยามเมื่อพบพระธรรมหนูนำใจ
ฟังเร่งรีบขวยขวายในทางชอบ
ทั้งทานศีลภาวนาให้พร้อมครัน

เปรียบซีพเรา ณ วันอันสดใส
คือแสงไสวสว่างทางชีวิต
มุ่งประกอบกุศลตลอดสรรพ
เพื่อสะสมบารมีวิชาตถาคตเอย

ดอกบานเย็น

๑ บานเอ๋ยบานเย็น

ผกานามเปรียบเป็นเช่นดวงใจ
ที่เคยร้อนเพราะเพลิงกิเลสเผา
เห็นกิเลสเกิดดับไปไม่รำคิน

ยามยลเห็นกลีบอบบางช่างสดใส
เบิกบานได้เพราะธรรมเย็นฉ่ำจินต์
กลับทูลาพอนไฟในอกสิ้น
ชื่นชีวินเบิกบานเย็นเช่นนี้เอย

สำหรับสืบค้นคำศัพท์

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒

<http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม

และ พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์

<http://84000.org/tipitaka/dic/>

สารบัญ ←

“คนยอมนินทาแม่ผู้หนึ่งนี้ แม่ผู้พูดมาก แม่ผู้พูดพอประมาณ
ผู้ไม่ถูกนินทาไม่มีในโลก
บุรุษผู้ถูกนินทาโดยส่วนเดียว หรือถูกสรรเสริญโดยส่วนเดียว
ไม่มีแล้ว จักไม่มี และไม่มีในบัดนี้”

คาถาธรรมบท โกธวรรคที่ ๑๗
จากธรรมบท ในพระสุตตันตปิฎก
จากพระไตรปิฎก ฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๒๕
สืบค้นข้อมูล จาก <http://84000.org>

คิดไม่ตัวอย่างรู้ว่าห้ามไม่ได้เพราะไม่ใช่ตัวตน
ได้ประโยชน์กว่าคิดดีแบบสำคัญว่ามีตัวเราเป็นผู้คิด

โดย ดังตฤณ

อดีตมีทั้งดีและร้าย...ทั้งสองต่างมีประโยชน์ของมัน
ถ้าไม่เคยทำผิดพลาด...
มีหรือ...จะรู้ว่าสิ่งใดถูก สมควรกระทำ
ถ้าไม่เคยผ่านความทุกข์ยาก...
มีหรือ...จะรู้รสชาติของความสุข
“อดีต” เป็นสิ่งที่ย้อนกลับไปแก้ไขไม่ได้
แต่มันสามารถเป็นบทเรียนแก่เราในปัจจุบัน
“ปัจจุบัน” จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

จาก แง่คิดจากหนังสือ “The Butterfly effect - เปลี่ยนที่ปัจจุบัน”

โดย ชลนิล

*Kindness is the language
which the deaf can hear and the blind can see.*

ความเมตตา คือภาษาที่คนหูหนวกได้ยินและคนตาบอดมองเห็น

โดย มาร์ค ทเวน
สรรหามาฝากโดย วิมุตติยา

สารบัญ ↩

การแข่งขันเกมชีวิต

โดย กะว่าก๋า

Games

บางคนมองเกมก็พากับเกมชีวิต
ก็เปรียบเกมเดี๋ยวกับ มีขบไม่ได้ตัดสินชีวิต
ผลกาารแข่งขั้บ....

หาาาแต่...

ตัดสินชีวิต

ใ้บกาารคั้บหาาาขั้บ

1.

หลายครั้งหลายหน
หลายคนที่ล้มตบ
ในทางเข้าเส้นชัย

โดยไม่คำนึงถึง
วิธีการที่ได้มา
ซึ่งผลการแข่งขัน

คนที่ทำให้เรา
ทะเลาะคือ "หัวใจ"
ของการแข่งขัน

การแข่งขันที่ไม่
จำเป็นต้องจบลง
ด้วยการแข่งขัน-ชนะ
แพ้เท่ากัน

2.

อล่าวเดวิด เบร์กพ้อ ... ทุกทศสขใจแต่
รายได้ เว็ทของ และชื่อเลื่องชองเขา
มีทีคชทีจะรู้ว่เดวิดม่งมีขโงการช้อมมา
มาท้อชเพื่อชเพื่อช้อม และทลัปทีทลั
เพื่อชชทุกว้ช

3.

และโรเจอร์ เฟเดอเรอ --- ที่ซ้อมหนักมาก
จนโค้ชบอกปาทองว่าคุณไม่จำเป็นต้องใช้โค้ช
อีกแล้ว ขอเพียงแต่คุณควบคุมอารมณ์
ให้ดีกว่าพอ

A.

หัวข้อของความเป็นตัวของตัวเอง
 ที่ดีของมืออาชีพ

ข้อมหัศจรรย์ ตั้งใจใฝ่
 ทารมแข่งจับ และมีความตั้งใจ
 ความเป็นที่ปรึกษา
 มีความเป็นมืออาชีพ

หลายครั้งที่เรามัก
 มุ่งแต่ผลของการแข่งจับ
 มุ่งแต่เหรียญและถ้วยรางวัล
 จงละเลิกความจืดจาง
 “ไม่มีผู้ชนะใดที่ไม่เคยพบกับ
 ความพ่ายแพ้
 และไม่มีผู้แพ้ใด ที่พ่ายแพ้ตลอดกาล”

5.

แก่มือกับเราแล้วไปอื่น ๆ กับ
คือขงขงระการวโภาว การวโภาวขงขงระการว
และการวระการวขงค้อขง

6.

การได้เปรียบอันดับหนึ่งไม่ได้หมายความว่า
เราเก่งเหนือคนอื่น เพราะทุกคนมีข้อ
ดีของตัวเองอยู่ตลอดเวลา
ปัญหาไม่ได้อยู่ที่การเปรียบที่คนอื่น
ปัญหาอยู่ที่เราสามารถเอาชนะใจตัวเอง
ชนะจิตใจของตัวเองเราได้หรือไม่เท่านั้น

7.

แม้การเบี่ยงที่ล่องจะทำให้เราไม่เบี่ยงที่จดจำ
ของใครก็ตาม แต่หากเราได้ทำอย่างดีที่สุด
อย่างเต็มความสามารถของเราแล้ว
ยังมีอะไรที่เราจะเอาใจอีกหรือ ?

การเบี่ยงผู้ชนะที่มั่งคั่งจะเอาชนะผู้อื่นโดยไม่สนใจ
วิธีการว่าลวกปรกและไม่มีหัวใจสักที
ไม่ใช่เอาหาก ที่เบี่ยงเรื่อของเราเอาใจ.....

8.

ประสพการฉ้อโกงทำให้เราเล่นเกมขณะใช้ไหม ?

ใช่ครับ --- แต่ประสพการฉ้อโกงอาจบอกเราว่า
ในบางเกมเราไม่จำเป็นต้องรีบร้อนผู้เล่นจะ
อยู่ตลอดเวลา

การขออภัยในบางเกม ไม่ได้หมายความว่า
เราเล่นไม่ดีเสมอ แต่บางครั้ง "การแพ้"
ก็สร้างความรู้สึที่ดีให้เกิดขึ้นกับคนรอบข้าง

ไม่มีใครอยากแพ้ใครในช่วงเวลา
เพราะแพ้ทำให้เกิดความรู้สึกอับอาย
[ซึ่งมันก็เป็นคนละประเด็นกับการแข่งขันกีฬา]

การแพ้ -- เป็นเพียงการขออภัยจาก
ความรู้สึกอับอายของเรา จากความรู้สึกอับอายไม่ได้
แพ้ไม่แพ้

บางทีการแพ้ของเราอาจล้นอะไรใครบางคน
ได้มากกว่าเสียในช่วงเวลาของเรา

ชีวิตที่เรามีอยู่... ไม่มีใครจดจำคนที่ได้ล้มตบลง
แต่จะมีใครรู้ว่า ถ้าไม่มีคนแพ้
เสียล่ะก็ไม่มีใครสามารถอะไรกับผู้ที่ชนะ

10.

สารบัญ ←

ฉันรู้สึก...

โดย หมออติ

หากจะกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปเกิดการทะเลาะบาดหมาง และไม่เข้าใจกัน ก็คงจะนับได้ไม่หมดถ้วน บางสาเหตุนาน ๆ เกิดครั้ง ในขณะที่บางสาเหตุเกิดเป็นประจำ

บ้างแก้ไขได้ และบ้างก็แก้ไขไม่ได้ แต่มีสาเหตุหนึ่งที่พบได้บ่อยและแก้ไขได้ไม่ยาก ก็คือ การพูดคุยสื่อสารกัน

ต่อไปนี้เป็นประสบการณ์ของคุณหมอท่านหนึ่ง ที่ผมได้รับทราบมา

สามสัปดาห์ก่อนหน้าี้ คุณหมอได้รับโทรศัพท์จากผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ท่านอยากให้อายุพูดคุยกับน้องชายและน้องสะใภ้ที่กำลังจะเลิกกันสักหน่อย คุณหมอนัดพบทั้งสองคนเพื่อรับฟังปัญหา

ทั้งสองคนแต่งงานกันมากกว่า ๑๐ ปี เปิดร้านอาหารอยู่ต่างประเทศ ภรรยาเป็นคนค่อนข้างเก็บตัวและเชื่อฟังสามี ส่วนสามีก็เป็นผู้นำที่ดี ชอบพูดเล่น เห็นเรื่องใหญ่เป็นเรื่องเล็ก

ปัญหาค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพราะความชอบพูดเล่นของสามี ที่บางครั้งก็พูดจาจบจ้วงภรรยาอันเป็นที่รักโดยไม่ตั้งใจ และด้วยความเป็นคนเก็บความรู้สึกไว้ จึงทำให้ภรรยาไม่ตอบโต้

ปีที่ ๙ หลังการแต่งงาน ฝ่ายหญิงก็เริ่มจะอดรนทนต่อพฤติกรรมจบจ้วงอย่างไม่ตั้งใจของฝ่ายชายไม่ไหว จึงเริ่มระเบิดอารมณ์รุนแรงออกไปบ้าง เพื่อเป็นสัญญาณเตือนภัยให้ฝ่ายชายได้รู้เสียบ้างว่า ตนไม่เคยพอใจที่สามีพูดที่เล่นที่จริงแต่กลับทำให้เธอต้องเจ็บใจเสียทุกครั้ง

สามีเมื่อทราบเช่นนั้น ก็พยายามปรับตัวเอง ซึ่งทำอะไรและอย่างไร ก็ไม่เคย
ถูกใจฝ่ายภรรยาอีกเลย ปัญหาทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนสุดท้าย ภรรยาก็ยื่น
คำขาดว่า ถ้าฝ่ายชายไม่หยุดการพูดจากร้าวร้าวหรือกล่าวคำที่ทำให้เธอไม่พอใจอีก
ก็จะขอจากไปด้วยดี

หลังจากได้ฟังและให้ทั้งสองฝ่ายได้ระบายความอัดอั้นคับข้องในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่าน
มาในเวลากว่าครึ่งชั่วโมงแล้ว คุณหมอก็พบว่า ปัญหาของทั้งสองฝ่ายไม่ได้รุนแรงอย่าง
ที่คิดไว้ เพราะทั้งคู่ต่างก็มีความรักให้กันเป็นทุนเดิม เพียงแต่อาจจะมีการสื่อสารที่ไม่
เข้าใจกันบ้างเท่านั้น คุณหมอจึงเริ่มให้ความช่วยเหลือทันที

“เท่าที่ฟังมา ผมรู้สึกว่าคุณทั้งสองคนรักกันมากทีเดียวนะครับ เป็นไปได้
ไหมครับว่า เราจะมาเริ่มฝึก การสนทนากันใหม่ แต่ทั้งสองท่านต้องช่วยผมด้วย
นะครับ”

เมื่อทั้งคู่ตอบตกลง คุณหมอจึงลองให้ทั้งสองพูดทวนประโยคที่ได้พูดไปแล้วใน
ครึ่งชั่วโมงก่อน โดย

- (๑) ให้มองไปที่ความรู้สึกของตนก่อนว่ารู้สึกเช่นไร แล้วจึงกล่าวความรู้สึกออกมา แทนการระบุพฤติกรรมของฝ่ายตรงข้าม ว่าเป็นอย่างไร
- (๒) ค่อยบอกความต้องการของตนเอง
- (๓) อาจจะบอกสิ่งที่ตนตั้งใจจะทำต่อไป

ซึ่งการกระทำดังกล่าว เป็นการบอกความคิด ความรู้สึกและความต้องการ
ของตนให้อีกฝ่ายได้รับทราบ

เช่นที่สามีว่า “ทำไมคุณถึงต้องเอาเรื่องเล็กน้อยอย่างนี้มาคิดมากด้วยนะ” ก็ให้
มองไปที่ความรู้สึกที่แท้จริงของตน หากรู้สึกผิดที่ทำให้ภรรยาโกรธ ก็ให้พูดเสียใหม่
เป็น

- (๑) ผมเสียใจที่ทำให้คุณหงุดหงิดนะ
- (๒) ที่ผมพูดไปก็หวังว่ามันจะทำตลกแค่นั้น
- (๓) ทีหลังผมจะพยายามไม่พูดอย่างนี้อีก

และที่ภรรยากล่าวว่า “เมื่อไหร่คุณจะหยุดพูดถึงเงา ๆ อย่างนั้นซะที” ก็ให้มองไปที่ความรู้สึกจริง ๆ ว่ารู้สึกเช่นไร หากรู้สึกโกรธที่สามีพูดอย่างนั้น ก็ให้พูดใหม่เป็น

- (๑) ฉันรู้สึกไม่ดีเลย ที่คุณพูดเล่นแบบนั้น
- (๒) อย่าพูดอย่างนั้นอีกจะได้หรือเปล่า
- (๓) เราจะได้ไม่ต้องหงุดหงิดใส่กันอีก

และบางทีอาจจะฟังรื่นหูขึ้น หากใส่หางเสียงลงไปด้วย ประโยคใหม่ที่สามีควรพูดกับภรรยาก็จะเป็น “ผมเสียใจที่ทำให้คุณโกรธนะ ผมแค่คิดว่าที่ผมพูดมันจะเป็นเรื่องตลก ๆ เท่านั้นเอง วันหลังผมจะไม่พูดอย่างนั้นอีกนะครับ” และภรรยาอาจจะพูดว่า “ที่คุณพูดเล่นอย่างนั้นมันทำให้ฉันเคืองนะคะ อย่าพูดอย่างนั้นอีกจะได้หรือเปล่า เราจะได้ไม่ต้องหงุดหงิดใส่กันอีก นะคะ”

ทั้งสองคนลองฝึกพูดทวนประโยคเดิม ๆ ที่ได้พูดไปแล้วหลายประโยค และสัญญาว่าจะกลับไปทดลองทำที่บ้าน

สองสัปดาห์ถัดมา ทั้งสองคนมาพบคุณหมอตามนัด พร้อมกับสีหน้าที่ยิ้มแย้มมากขึ้น รายงานคุณหมอบอกทันทีว่า ช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา ทั้งสองคนพยายามพูดความรู้สึกของตน แม้จะขัดเขินบ้างตอนแรก ๆ แต่ก็ทำให้ทั้งคู่ไม่ทะเลาะกันเลย

เมื่อเห็นว่าทั้งสองพูดคุยโดยการบอกความรู้สึกของตนได้บ้างแล้ว จึงได้แนะนำให้ฝึกการฟังอย่างลึกซึ้งเพิ่มเติม

การฟังอย่างลึกซึ้ง คือการฟังลึกลงไป ถึงความต้องการที่แท้จริงของคุณสนทนาของตน ว่าภายใต้คำสนทนานั้น คุณสนทนาของตัวรู้สึก คิด และต้องการอะไร

เช่น ที่สามีว่า “ทำไมคุณถึงต้องเอาเรื่องเล็กน้อยอย่างนี้มาคิดมากด้วยนะ”

ภรรยาได้ยินสามีพูดว่าอะไร หรือที่ภรรยาพูดกับสามีว่า “เมื่อไหร่คุณจะหยุดพูดถึงเงา ๆ อย่างนั้นซะที” สามีได้ยินอะไรจากภรรยาบ้าง

การที่สามีพูดว่า “ผมก็แค่ล้อคุณเล่น อยากให้มันตลก ทำไมคุณถึงต้องเอาเรื่องเล็กน้อยอย่างนี้มาคิดมากด้วยนะ” ภรรยาอาจจะได้ยินสามีพูดว่า

“ฉันเป็นคนคิดมาก ฉันเป็นคนคิดเล็กคิดน้อย เขาอยากให้มันตกลง หรือเขาอาจจะอยากให้ฉันรู้สึกดี เขาอาจจะคิดว่าฉันเล่นด้วยได้”

และหากจะมองลึกไปกว่านั้น ภรรยาอาจจะรู้สึกว่ “เขาอาจจะคิดว่าฉันอารมณ์ไม่ดี หรือฉันอาจจะเป็นคนชั่วเห็ดเห็ดในสายตาเขา หรือสิ่งที่ฉันทำอยู่มันเป็นเรื่องตกลง หรือสิ่งที่ฉันทำอยู่มันตกลงจริง ๆ ฯลฯ” แล้วแต่ว่าคนฟังในขณะนั้น จะจับความรู้สึกอะไรที่เกิดขึ้นในใจได้

โดยทั่วไป ก็จะเริ่มจากการตีความง่าย ๆ จากคำพูดก่อน หากไม่แน่ใจก็อาจถามคู่สนทนาด้วยว่าเป็นอย่างนั้นหรือไม่

ดังนั้น หากสามีบอกว่า “ผมก็แค่ล้อคุณเล่น อยากให้มันตกลง ทำไมคุณถึงต้องเอาเรื่องเล็กน้อยอย่างนี้มาคิดมากด้วยนะ” ภรรยาอาจจะรู้สึกว่ สามีอยากให้มองเป็นแค่เรื่องตกลง ไม่ต้องไปเครียด ถ้าไม่แน่ใจก็ถามตรง ๆ ว่า คุณรู้สึกอยากให้เรื่องนี้เป็นเรื่องสนุกใช่หรือเปล่า?

และเมื่อฝึกจนเกิดความชำนาญแล้ว บางทีผู้ฟังอาจจะจับความรู้สึกของผู้สนทนาได้ เหมือนที่ภาษาไทยใช้คำว่า เอาใจเขามาใส่ใจเรา หรือฝรั่งใช้คำว่า empathy นั้นเอง

เช่น แม้ภรรยาจะพูดสามีด้วยน้ำเสียงที่ราบเรียบไม่แสดงอารมณ์ว่ “เมื่อไหร่คุณ จะหยุดพูดจ้เง่า ๆ อย่างนั้นซะที” สามีอาจจะได้ยินภรรยาพูดว่ “ฉันโกรธคุณแล้วนะ” เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การฟังอย่างลึกซึ้งนั้น ก็มีกฎอยู่ว่

ต้องฟังจนกว่าอีกฝ่ายจะพูดจบเสียก่อน

และในระหว่างรออีกฝ่ายพูดจบ ก็ให้เฝ้าสังเกตจิตใจของตนไปด้วย

ดังนั้น การฟังอย่างลึกซึ้ง บวกกับการบอกความรู้สึกจนเป็นนิสัย จะทำให้ผู้ฝึก นอกจากจะสื่อสารกับคนอื่นได้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ยังทำให้ผู้ฝึกสามารถหันกลับเข้ามามองความรู้สึกของตนได้ง่ายขึ้น ทั้งยังช่วยให้แสดงความเมตตาต่อคู่สนทนาได้อีกด้วย

เรื่องนี้อาจจะยากสักหน่อย โดยเฉพาะในช่วงแรกๆ ของการฝึก เนื่องจากคนส่วนใหญ่มักไม่คุ้นกับการมองย้อนกลับเข้ามาดูความรู้สึกของตนนัก แต่ก็ไม่ได้เกินกว่าความสามารถของมนุษย์เราที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการอยู่ร่วมกันด้วยความเมตตาในสังคม

หลังจากนั้นสองสัปดาห์ คู่สามีภรรยาทั้งสองก็มาพบกับคุณหมออีกครั้ง พร้อมใบหน้าเปื้อนรอยยิ้ม กล่าวขอบคุณคุณหมอย่างจริงจัง ก่อนจะออกจากห้องตรวจไปเพื่อจัดกระเป๋า เก็บข้าวของ ไปเผชิญชีวิตจริงๆ ที่ต่างประเทศพร้อมกับแบบฝึกหัดที่ต้องทำตลอดชีวิต โดยมีคุณหมอเป็นกำลังใจอยู่ห่างๆ ที่เมืองไทย

หลังจากรู้เรื่องราวเหล่านี้จากคุณหมอ ผมก็เลยมีไอเดียมาเขียนให้ทุกท่านได้อ่านกัน เผื่อว่าจะลองนำไปใช้ดูบ้าง ซึ่งผมคิดว่าจะมีประโยชน์ต่อทั้งตัวเอง คนในครอบครัว เพื่อนร่วมงานและคนอื่น ๆ ในสังคมได้มากเลยทีเดียวครับ

สารบัญ ←

Snow Flower – กว่าจะรู้ว่ารัก...แม่

โดย ปัญจนารถ

บทความนี้มีการเฉลยเนื้อหาที่อาจจะทำให้ผู้อ่านเสียอรรถรสในการชมภาพยนตร์

ใครที่เป็นคอซีรีส์เกาหลี มักจะคิดถึงแต่เนื้อหาเรื่องราวความรักหวาน ๆ กู้ก็ก๊ กสไตใส นาน ๆ ครั้งถึงจะได้เห็นซีรีส์เกาหลีที่พูดถึงประเด็นความรักระหว่างแม่ลูก อย่างชัดเจนสักที โดยเฉพาะความรักที่ผ่านตัวละครสามวัยคือยาย แม่ และลูกสาว

ยุนดามีเป็นเด็กสาว ม.ปลาย มีแม่เป็นนักเขียนมายู่ประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียงคนหนึ่ง ชีวิตภายนอกของเธอเป็นเด็กหน้าตาดี เรียนเก่ง ฐานะร่ำรวย จนน่าอิจฉา ส่วนลึกในใจ เธอกลับเป็นเด็กเก็บกด มีเรื่องกับเพื่อนนักเรียนไม่เว้นแต่ละวัน ทั้งโดนเพื่อนล้อว่าเป็นลูกนอกกฎหมาย แม่เป็นผู้หญิงไม่ดี มีลูกโดยไม่ผ่านการสมรส อีกทั้งยังคบหากับผู้ชายโดยไม่เกรงสายตาของใคร

ยุนดามีไม่เคยรู้ว่า “ลีคังเอ” แม่ของเธอเคยผ่านเรื่องร้าย ความผิดพลาดใด ๆ มาบ้าง

แม่ของเธอพบรักกับพ่อตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน มีสัมพันธ์กันโดยไม่ฟังคำคัดค้านของยาย สองหนุ่มสาวอยู่ด้วยกันจนยุนดามีเกิด ครอบครัวของพ่อไม่สามารถยอมรับแม่ได้ จึงเรียกลูกชายตัวเองให้ไปแต่งงานกับลูกสาวนักธุรกิจที่ญี่ปุ่น... พ่อยอมทำตามคำสั่งของครอบครัว แต่ก็ยังแอบกลับมาอยู่กับแม่โดยไม่ยอมบอกความจริง จนยุนดามีอายุได้ ๘ ขวบ แม่จับได้ว่าพ่อแอบไปแต่งงานแล้ว ชีวิตครอบครัวจึงถึงกาลแตกสลาย

แม่พายุนดามีกลับมาอยู่กับยาย โดยทำให้ลูกเข้าใจว่าพ่อตายแล้ว เพื่อให้ลูกน้อยจดจำแต่สิ่งดี ๆ ของพ่อ ไม่อยากให้รับรู้ความจริงจนจิตใจบอบช้ำ ผิดหวังอย่างแม่

จากนั้นแม่ก็ตั้งหน้าตั้งตาทำงานหนักอย่างโดดเดี่ยว ลำบากเลี้ยงเธอกับยายโดยไม่สนแก่ความเหน็ดเหนื่อย เพื่อชดเชยความผิดของตัวเองแก่ยาย และทดแทนการที่เธอต้องสูญเสียพ่อไป

มาถึงปัจจุบันลีคังเอ และยุนดามี สองแม่ลูกต่างก็มีปมปัญหา ความขัดแย้งในจิตใจไม่น้อยไปกว่ากัน แต่ทั้งคู่กลับเก็บซ่อนความรู้สึกไว้เพราะไม่อยากให้อีกฝ่ายเป็นทุกข์ ไม่สบายใจ หนึ่งเดียวที่ทั้งคู่พอจะระบาย และใช้เป็นที่พักพิงจิตใจได้ก็คือยาย...หญิงชราผู้มอบความเข้าใจให้กับลูกสาว และมอบความอบอุ่นแก่หลานคนเดียว

ยายจึงเป็นเสมือนสะพานเชื่อมความรู้สึกแก่สองแม่ลูก เป็นผู้คอยเยี่ยวยาจิตใจยามมีใครบาดเจ็บ เป็นกาวใจในยามที่เกิดความแตกร้าง ไม่ลงรอย

แต่ยายก็ไม่อาจอยู่ค่าฟ้า...เมื่อสิ้นยาย สัมพันธภาพของสองแม่ลูกก็ถึงกาลพลิกผันเช่นกัน

ยามที่ยายเสียชีวิต ลีคังเอ กำลังอยู่ในงานเลี้ยงกับผู้ชายอย่างมีความสุข ส่วนยุนดามี หลานสาวก็ต้องเสียขวัญอย่างหนัก ทำตัวไม่ถูกไม่รู้จะช่วยยายอย่างไร ติดต่อแม่ก็ไม่ได้

พอยุนดามีเห็นแม่กลับมาพร้อมกับผู้ชาย ความกดดันทั้งมวลก็พลันระเบิดออกมา...สะพานสัมพันธของแม่ลูกถูกสะบั้นพร้อมกันวันที่สูญเสียยาย

สองแม่ลูกมีปากเสียงกันไม่เว้นแต่ละวัน ความแตกร้างที่มียิ่งหนักข้อขึ้น ความสัมพันธ์อันบอบบางยิ่งห่างหาย... เมื่อยุนดามีรู้ว่าแม่ปิดบังเรื่องพ่อยังมีชีวิตอยู่ และแสดงท่าปิดกั้นไม่ยอมให้เธอได้พบพ่อ...เด็กสาวจึงลงโทษแม่ด้วยการไม่สอบเข้ามหาวิทยาลัย แล้วผันตัวเองเข้าสู่วงการบันเทิงแทน

เมื่อกลายเป็นดารา ยุนดามีก็ประสบกับกระแสข่าวสารพัด ไม่ต่างจากที่แม่เคยโดน นั่นทำให้เธอเข้าใจแม่มากขึ้น แต่ด้วยทิฐิมานะ เธอก็ยังคงตั้งต้นจะอยู่ในวงการต่อ ไม่ยอมกลับไปเรียนหนังสืออย่างที่แม่ต้องการ...

จนในที่สุดลีคังเอก็ยอมเปิดโอกาสให้ลูกสาวได้พบพ่ออย่างที่ต้องการ...

ยุนตามีเคยเข้าใจว่าสาเหตุที่พ่อกับแม่เลิกกันเพราะพ่อลำบาก ยากจน ไม่สามารถเลี้ยงเธอสองแม่ลูกได้ ...เมื่อไปถึงญี่ปุ่น เด็กสาวจึงรู้ว่า แท้จริงพ่อก็มีฐานะ ร่ำรวย เป็นนักธุรกิจใหญ่โต มีครอบครัวอบอุ่น พร้อมภรรยาและลูกอีกสามคน...

หากพ่อรักเธอจริง ย่อมสามารถหาทางติดต่อกลับมาได้ หากพ่อรักเธอจริง ย่อมต้องไม่สนใจคำคัดค้านของแม่ และหากพ่อรักเธอจริง พ่อต้องไม่ทำให้เธอว่าเหว เจ็บปวดอย่างนี้...

วินาทีนี้เอง ที่ยุนตามีเข้าใจแม่ เข้าใจความรักของแม่ เข้าใจว่าแม่ต้องเจ็บปวด และอดทนมากขนาดไหน กว่าจะประคับประคองชีวิตตัวเองและลูก ให้ผ่านช่วงเวลาแห่งความลำบากมาได้

กว่าจะรู้ซึ้งถึงความรักของแม่ กว่าจะรู้ซึ้งว่ารักแม่มากแค่ไหน เวลาแห่งการกระทำต่อกัน เวลาของการตอบแทนความรักก็หัดสั้น เหลือน้อยลงแล้ว

ลี้คังเอป่วยเป็นมะเร็ง เธอพยายามปิดบังทุกคนไม่ให้รู้ ต่อสู้รักษาตัวเองอย่างโดดเดี่ยว แต่ก็ไม่เป็นผล...เธอจึงใช้ช่วงเวลาสุดท้าย ในทุกนาทีที่เหลือให้แก่ลูกสาวอย่างคุ้มค่า เปิดดอกคุยกันทุกเรื่อง ไม่มีเส้นแบ่ง ไม่เหลือรอยร้าวในหัวใจ... เวลาอันน้อยนิดนี้ มันเพียงพอต่อการตอบแทนความรัก ความหวังดีของแม่หรือไม่?

เรื่องราวจบลงด้วยความพลัดพรากระหว่างสองแม่ลูก ภาพของความโศกเศร้า สูญเสีย เตือนให้ผู้ชมรู้สึกถึง การสูญเสียวันเวลาอันยาวนานอย่างว่างเปล่า และ น่าเสียดายอย่างยิ่ง

ไยไม่รู้รู้สึกตัวให้เร็วกว่านี้ ไยไม่ทำความดี ทดแทนความรักของแม่ให้เร็วกว่านี้...

มันซ้ำเกินไปใช่ไหม?

ชีวิตจริงคนเราก็เป็นเช่นนี้...บ้างจมอยู่กับอดีต บ้างมองไกลไปสู่อนาคต บางก็
เหม่อลุ่มจมอยู่กับความคิดฟุ้งซ่าน ไร้สาระ จนลະเลຍปัจจุบัน จนลະเลຍที่จะรู้สึกตัว
อยู่กับปัจจุบัน

เวลา...ล່วงเลยไปทุกขณะจิต ไม่เคยหยุดรอใคร

ความเปลี่ยนแปลง ไม่เที่ยงแท้...สามารถจุมมาได้ทุกโมงยาม ไม่เคยเตือน
ใครล່วงหน้า

ในตัวละครทุกตัว... “ยาย” น่าจะเป็นคนที่ยอมรับความจริง ความเป็นไปของชีวิต และปัญหานานาได้มากที่สุด อีกทั้งยังยอมอภัย เปิดโอกาสให้ลูกสาวตนเองได้แก้ไขความผิด ได้ตอบแทนบุญคุณ

ขณะเดียวกัน ด้วยใจที่เปิดกว้างเช่นนี้ ก็สามารถเป็นสะพานใจ เชื่อมช่องว่าง ให้แก่ลูกสาว และหลานสาวตนเองได้สำเร็จ...เพียงแต่ มันไม่อาจอยู่ได้เนิ่นนานนัก

ดวงใจที่อบอุ่น เปิดออกอย่างกว้างขวาง เข้าใจชีวิตตามจริง และพร้อมให้อภัยนี้เอง จึงเป็นหัวใจของแม่...ผู้หาได้ยากยิ่งอย่างแท้จริง

รูปภาพประกอบจาก

- <http://www.leegungvcd.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=480611&Ntype=14>
- http://www.mono2u.com/review/content/snow_flakes

สารบัญ ←

รัก พ.ศ. ๑๐๐

โดย วิลาศินี

(เริ่มลงตั้งแต่ฉบับที่ ๔๖ <http://dungtrin.com/mag/?46.fiction>)

บทที่สี่

แรมแปดค่ำ เดือนห้า นอกเขตกำแพงเมืองสาวดี แคว้นโกศล

เก็บมวยผมผูกปมกลัดแล้วรัดเกล้า
แม่พริ้มเพราก็ดูคมสมราศี
ทรงชุดขาวอย่างหญิงงามพราหมณี
แทบบาทพระชนนีบังคมลา
ขบวนคล้อยติดตาม้อยก็ไกลลับ
ดาวประดับเดือนหงายในเวหา
ถึงเดือนเพ็ญเย็นใจให้กลับมา
เข้าพิธีวิวาห์อย่าคืนคำ...

ห้องบรรทมขององค์ราชาและราชินี พระนครสาวดี

“ลูกเราปลอมตัวเป็นสามัญชนเข้าไปปะปนในขบวนธรรม?”

องค์ราชาเปลี่ยนอิริยาบถจากบรรทมขึ้นประทับนั่งในทันใด

“เพคะ”

องค์ราชินีตรัสตอบเสียงแผ่ว ประทับนั่งไม่ห่างออกไปนัก จึงลุกขึ้นมาประคอง องค์ราชาและสนองพระโอรช้อยู่ใกล้ๆ

“ไปกับผู้ใด”

“หม่อมฉันสั่งให้ราชวงศ์รักรัษพลอมตัวออกติดตามไปสืบสองนาย ส่วนในขบวนก็มีเหล่าอุบาสกอุบาสิกาในวิหารบุพพารามร่วมเดินทางเพคะ ออกไปแต่เช้ามีดี”

“แล้วเหตุใดเพิ่งมาบอกเราเอาตอนพลบค่ำ”

“ลูกประสงค์เช่นนั้นเพคะ หากบอกเสด็จพี่เวลานั้น เกรงว่าจะมิได้ร่วมขบวน”

องค์ราชาทรงขบพระทนต์นั่งนิ่ง มิตรัสอันใด องค์ราชินีก็ทรงก้มพระพักตร์และกุมพระหัตถ์อย่างวิตกกังวล ห้องบรรทมเงียบสนิทประหนึ่งว่าไม่เคยมีสรรพเสียงใดๆ เล็ดลอดออกมาอยู่ชั่วครู่ องค์ราชาจึงถอนหายใจแล้วทรงปรารภ

“เจ้าก็ตามใจลูกเสียจนเคยตัว”

“หม่อมฉันสงสารลูกเพคะ อีกไม่กี่เดือนก็ต้องถูกจับแต่งงานกับผู้ใดก็ไม่รู้ ปล่อยให้เธอได้เที่ยวเล่นบ้าง ถึงเวลาเราค่อยไปปรับกลับก็ได้”

องค์ราชินีกลับพระทัยตรัสประโยคสุดท้าย อย่างเต็มพระทัยจะรับความผิด

“การตัดสินใจทั้งหมดเป็นความคิดของหม่อมฉันเองเพคะ ขอพระองค์อย่าได้ถือโทษลูกจันทราวดีเลย”

แทนที่จะเป็นการลงอาญา หากแต่องค์ราชาทรงสนองตอบตรงกันข้ามโดยการโอบพระหัตถ์ประคององค์ราชินีไว้แล้วสรวลเบาๆ

“ผู้ใดจะลงโทษลูกเมียของตัวเองได้ลงคอ เรื่องที่น้องบอกมาร้ายแรงนัก แต่เรื่องที่พี่ได้รับจากอำมาตย์เมื่อครู่ร้ายแรงกว่าหลายเท่า”

“เรื่องอันใดเพคะ ?”

“ลองอ่านราชสาส์นฉบับนี้ดูสิ”

องค์ราชาเสด็จลุกขึ้นไปหยิบราชสาส์นเหนือแท่นบรรทมขึ้นมากางออก เผยให้เห็นอักษรลงนามพระเจ้าแผ่นดินแห่งแคว้นมคธ เนื้อความนั้นระบุคำขอภัยโทษอย่างสูงสุดในการขอเลื่อนพิธีอภิเษกสมรสระหว่างองค์รัชทายาทแห่งนครราชคฤห์และราชธิดาแห่งสาวตถ์ไปอีกเจ็ดเดือนถัดไป

‘...เนื่องด้วยองค์เทวินทร์วรมันต์จะตามเสด็จพระราชบิดาไปร่วมเป็นองค์อุปถัมภ์ในการสังคายนา จึงมีอาจกลับมาเข้าร่วมพิธีอภิเษกสมรสได้ตามกำหนด...’

ปิดท้ายด้วยคำถวายพระพรและอวยชัยพื่อเป็นพิธี องค์ราชินีอ่านจบแล้วอุทานว่า

“โฮ้ ทำไมพระองค์เพิ่งบอกหม่อมฉัน”

“ก็เช่นดั่งเจ้าที่เก็บเรื่องลูกเจี๊ยบไม่ยอมบอกพี่แต่เนิ่นๆ”

“หม่อมฉันจะให้ทหารไปตามลูกกลับ”

“ด้วยอำนาจแห่งองค์ราชา เราไม่อนุญาต”

“เหตุใดเล่าเพคะ”

“ในเมื่อลูกตัดสินใจแล้วก็ให้เธ้อออกไปเรียนรู้ด้วยตนเองเถิด บางทีอาจได้รับบทเรียนแล้วกลับมาประพฤติตัวดีขึ้นบ้าง”

องค์ราชินีทรงคัดค้านไม่กัคำ องค์ราชาก็ได้แต่สรวลเรียบ ตรัสกระซำเข้าเฝ้าฯ แห่พระมเหสีจนเฉไฉไปเรื่องอื่น คล้ายกับว่ามีได้กังวลพระทัยถึงธิดาองค์น้อยกับเหตุการณ์วุ่นวายที่กำลังจะเกิดตามมาเลยแม้แต่นิด...

บทที่ห้า

ทางด้านนครราชคฤห์ มีการจัดรีวขบวนอย่างสมพิธี เนื่องด้วยมีองค์รัชทายาท ประทับร่วมขบวน ก่อนออกเดินทางองค์เทวรินทร์วรมันต์มีรับสั่งแต่งตั้งให้ภัทรเสน โอรสแห่งมเหสีองค์รองว่าราชการแทนจนกว่าจะนิวัตกลับพระนคร อำมาตย์ชราทูล ขอเข้าเฝ้าในคืนก่อนเดินทางอย่างกังวล

“แน้พระทัยหรือพะยะค่ะฝ่าบาท”

“เรื่องอันใดหรือท่านอำมาตย์...”

ว่าที่กษัตริย์หนุ่มทวนถาม อำมาตย์ชราลังเลอยู่ครู่หนึ่งแล้วจึงทูลถวาย

“การมอบอำนาจให้พระอนุชาเวลานี้ ข้าพระองค์เห็นว่าจะไม่สมควรนัก”

“อำนาจอยู่กับผู้ใดก็น่ากลัวทั้งนั้น ท่านเกรงว่าน้องเราจะใช้ไปในทางที่ผิดหรือ”

เจ้าชายนิ่งฟังอย่างเข้าใจในความหมาย ย้อนรำลึกไปถึงเหตุการณ์ภายในมหานคร ราชคฤห์ที่อำมาตย์ชราเคยพร่ำบ่นให้ฟังตั้งแต่ทรงพระเยาว์...

ในรัชสมัยของพระเจ้าพิมพิสาร ประสูติกาลของพระราชโอรสเป็นอัมบังคลนิก เพราะตั้งแต่ครั้งพระมเหสีทรงพระครรภ์ ก็ทรงมีพระอาการแพ้ท้องคืออยากเสวย โลหิตินเช้าเบื่องขวาของพระสวามี ความทราบถึงองค์ราชา เหล่าโหรให้คำทำนายว่า พระโอรสพระองค์นี้เมื่อประสูติและเจริญเติบโตขึ้น จะปลงพระชนม์ชีพพระราชบิดา แล้วขึ้นครองราชสมบัติ!

พระเจ้าพิมพิสารรับฟังด้วยพระทัยที่รักและผูกพันในองค์โอรสเป็นกำลัง ตรัสต่อ คำแนะนำของโหรว่า

“เรื่องนี้ไม่สำคัญอันใด เมื่อลูกของเราจะฆ่าเรา ชิงเอาราชสมบัติก็ช่างเถิด ไปจัด เตรียมงานทองมา เราจะเอาเลือดจากเขาข้างขวาให้พระราชเทวีดื่ม”

ตรัสแล้วก็ทรงกระทำดั่งนั้นและรับสั่งให้ข้าราชการบริพารถวายการดูแลพระมเหสีด้วยดีเสมอมา เมื่อครบทศมาส พระนางก็ประสูติพระราชโอรส โหรงหลางถวายพระนามว่า อชาตศัตรูกุมาร แปลว่า กุมารผู้เป็นศัตรูต่อพระบิดาตั้งแต่ยังไม่ประสูติ

เหตุการณ์ไม่ผิดจากคำที่โหรทำนาย เพราะเมื่ออชาตศัตรูกุมารเติบโตใหญ่ขึ้น ก็หาทางโค่นล้มพระราชบัลลังก์ตามคำยุยงของพระเทวทัต ด้วยการจับพระราชบิดาของตนขังไว้ในคุกให้อดน้ำและอาหารรอวันตาย

พระเจ้าพิมพิสารถูกควบคุมพระองค์อยู่ในคุกยังสู้สุดส่ำให้แม่เมตตาให้แก่พระโอรส และระงับความทรमानด้วยการเดินจงกรมอยู่ในห้องขัง พระเจ้าอชาตศัตรูทรงทราบดั่งนั้นก็ให้นายทหารไปเตือนข้อเท้าของพระราชบิดาเสีย เพื่อมิให้เดินจงกรมได้ พระเจ้าพิมพิสารได้รับความทรमानอย่างแสนสาหัสและสิ้นพระชนม์ในวันเดียวกันกับที่พระชายาของพระเจ้าอชาตศัตรูให้การประสูติราชโอรสพระองค์แรก นามว่า อุทัยภัททกุมาร

พระเจ้าอชาตศัตรูรู้ข่าวการเกิดก่อนการตาย ความรักลูกได้อุบัติขึ้นตามธรรมชาติ และรำลึกถึงความรักของพระราชบิดาที่มีให้กับพระองค์เอง รับสั่งให้ทหารปล่อยตัวพระเจ้าพิมพิสารในทันใด แต่ก็สายเกินแก้ พระราชบิดาสิ้นพระชนม์ไปพร้อมกับความเศร้าโศกเสียใจของพระราชมารดาเป็นที่สุด ทรงตรอมพระทัยและสิ้นพระชนม์ตามพระสวามีไปในไม่ช้า

พระอุทัยภัททกุมารเมื่อมีพระชนมายุได้ 32 พรรษา ก็ปลงพระชนม์พระราชบิดาและขึ้นครองราชย์ก่อนจะย้ายราชธานีไปตั้งไว้ที่กุสุมาปุระ ขึ้นเป็นที่ประทับบนฝั่งแม่น้ำคงคาห่างจากกรุงปาฏลีบุตรไปไม่ไกล

ในเวลาต่อมาพระเจ้าอุทัยภัทรก็กลับถูกพระโอรสนามว่าอนุรุทธะปลงพระชนม์และกษัตริย์พระองค์ใดเสวยราชย์อยู่ไม่ช้าก็ถูกพระโอรสปลงพระชนม์ซ้ำรอยเดิม เป็นเรื่องกรรมสนองกรรมเรื่อยมาจนไพร่ฟ้าประชาชนให้สมญานามราชวงศ์นี้ว่า

...ราชวงศ์ปีศาจหรือราชวงศ์ลูกฆ่าพ่อ...

เวลาล่วงเลยจนเกือบร้อยปีหลังพุทธปรินิพพาน ในที่สุดประชาชนทนอยู่ภายใต้การปกครองกษัตริย์วงศ์ปิตุฆาตไม่ไหว ก็พากันปฏิวัติขึ้นจับองค์กษัตริย์สำเร็จโทษแล้วเชิญอำมาตย์ผู้หนึ่งชื่อ "สุสุนาค" ขึ้นครองราชสมบัติ วงศ์กษัตริย์สายพระเจ้าพิมพิสารสิ้นสุดลงในเวลานั้น พระเจ้าสุสุนาคได้ทำการย้ายราชธานีอีกครั้ง ได้ขยายอำนาจของมครให้แผ่ไปถึงแคว้นโกศล แคว้นวัชชี และแคว้นอวันตี ล้วนตกเป็นเมืองขึ้นของแคว้นมครทั้งหมด ต่อมาจึงให้การสถาปนาพระโอรสนามว่า "กาฬาศก" ขึ้นครองราชสมบัติ

แม้ว่าจะมีการผลัดเปลี่ยนเชื้อสายกษัตริย์ที่ขึ้นครองราชย์ ร่องรอยจารึกของราชวงศ์แห่งการทำปิตุฆาตและการแก่งแย่งราชบัลลังก์ก็ยังเป็นเรื่องอาถรรพ์และเล่าลือกันไปทั่วทุกสารทิศ ในยามที่พระราชบัลลังก์จะผลัดเปลี่ยนอีกครั้ง เหตุการณ์ในอดีตจึงดูเหมือนจะตามมาเผ่าคอยหลอกหลอน ให้คนในราชสำนักประหวั่นพรั่นพรึงอยู่ซ้ำซาก...

เห็นพระโอรสทรงนั่งเจียบไป อำมาตย์ชราจึงทูลถามซ้ำอีกครั้ง เทวินทร์
วรมันต์ทอดถอนพระทัยแล้วจึงตรัส

“อำนาจอยู่กับผู้ใดก็น่ากลัวทั้งนั้น ท่านเกรงว่าน้องเราจะใช้ไปในทางที่ผิดหรือ”

“พะยะค่ะ ขอให้เสด็จกลับมาโดยปลอดภัย ข้าพระองค์เป็นห่วงนัก”

“เราไปไม่นาน ท่านพูดอย่างกับกลัวเราจะไม่ได้กลับ”

สุรเสียงที่ตรัสเจืออาการยั่วเย้า แต่กลับทำให้อำมาตย์ชราที่มีท่ากังวลใจยิ่งขึ้นกว่าเดิม ครุ่นหนึ่งองค์รักษ์เข้ามาขัดจังหวะ ทูลขออนุญาตนำองค์อนุชาเข้าเฝ้า เทวินทร์วรมันต์รับสั่งให้เชิญเข้ามาพร้อมหันไปกระซิบกับอำมาตย์

“เจ้าตัวมาพอดี...”

“ถวายบังคมเสด็จที่พะยะค่ะ หม่อมฉันคงมิได้มารบกวน”

รัชทายาทองค์รองทรุดกายลงถวายความเคารพอย่างนอบน้อม เทวินทร์วรมันต์ลุกไปต้อนรับอย่างไม่ต้องให้มากพิธี

“พี่กำลังปรึกษาราชการกับท่านอำมาตย์ เจ้ามาก็ดี จะได้มาช่วยกันหาหรือ”

“หม่อมฉันก็มาด้วยเหตุนี้เองพระเจ้าข้า เรื่องกระแสรบสิ่งแต่งตั้งให้หม่อมฉันรับมอบอำนาจแทนพระองค์ เกรงว่าจะไม่สมควรนัก”

ฟังคำตรัสที่ออกจะพ้องกับที่อำมาตย์เอ่ยเมื่อครู่ สร้างความแปลกพระทัยให้มิใช่น้อย เจ้าชายจึงรับสั่ง

“ด้วยเหตุอันใดลองว่ามา”

“หม่อมฉันอ่อนด้อยประสบการณ์ เกรงจะบริหารบ้านเมืองไม่ทันนัก เหตุใดไม่ทรงมอบหมายให้หม่อมฉันไปร่วมงานสังคายนาแทน ส่วนฝ่าบาทควรจะทรงว่าราชการอยู่ที่นี้พะยะค่ะ การที่องค์รัชทายาทจะเสด็จไปรอนแรมอยู่กลางป่าในเวลาใกล้พิธีสถาปนา ย่อมมีอันตรายมากกว่าคราประทับอยู่ในราชวังมากนัก หม่อมฉันไปแทนน่าจะปลอดภัยกว่า”

กษัตริย์ผู้พี่และผู้น้องปรึกษาหารือกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย สร้างความประหลาดใจแก่อำมาตย์ชราเป็นอย่างยิ่งนัก

“อย่าเลย นี่เป็นความตั้งใจของพี่ มิได้มีผู้ใดมาบังคับ”

“เช่นนั้นก็แต่งตั้งพระอนุชาของค์อื่นว่าราชการแทนเถิดพระเจ้าข้า หม่อมฉันใคร่ขอติดตามไปกับขบวนของฝ่าบาทด้วย”

สิ้นคำตรัส อำมาตย์และกษัตริย์ผู้พี่จึงพอเข้าใจ

“เรื่องนี้ไม่ได้ ออกไปทั้งหมด ราชคุณท์จะได้กลายเป็นนครร้าง”

“อยู่แต่ในวังไม่น่าพิศมัย ได้ติดตามเสด็จพี่ไปผจญภัยน่าเพลิดเพลินกว่า ให้หม่อมฉันติดตามไปดูแลฝ่าบาทด้วยคนเถิดพะยะค่ะ”

“เจ้าก็เห็นเป็นเรื่องสนุกไป พี่ไปร่วมขบวนสังคายนา มิใช่ไปล่าสัตว์หรือออกรบยกผู้คนออกไปมากมายจะกลายเป็นเรื่องเอิกเกริก”

“แต่ฝ่าบาท...”

“ขอบใจที่เป็นห่วง แต่ขอให้เจ้าอยู่ช่วยงานเสด็จพ่อที่นี้และรอพี่กลับ หากมีเหตุการณ์คับขันที่จะให้ม้าเร็วมาส่งข่าวแล้วเจ้าค่อยตามไปช่วย อย่างนี้จะดีกว่า”

เทวินทร์วรมันต์รับสั่งตบท พระอนุชารับคำแล้วทูลลา พระโอรสจึงหันไปตรัสกับอำมาตย์

“ท่านมองน้องเราผิดไปไกลโซ่”

แม้จะยังรู้สึกตะขิดตะขวงในใจแต่อำมาตย์ซrakก็ยอมรับผิด

“พะยะค่ะ ข้าพระองค์ขอพระราชทานอภัย”

อย่างมิได้ถือโทษแต่ประการใด ตรัสให้อภัยและอยู่ปรีการาชการกับอำมาตย์ภายในห้องอีกเนิ่นนาน เมื่อถึงวันออกเดินทาง เหล่าเสนาอำมาตย์และข้าราชการบริพารตามออกมาส่งเสด็จ พระอนุชาถวายการรับใช้ใกล้ชิดกระทั่งขบวนเคลื่อนออกจากประตูเมือง อำมาตย์ซrakเข้าร่วมขบวนเสด็จ เยกหน้าถวายบังคมพระโอรสที่ประทับอยู่ห่างไกลนัก ถวายพระพรลาแล้วรำพึงถึงกระซิบ

“รักษาพระองค์ด้วยพระเจ้าข้า”

[...อ่านตอนต่อไปในฉบับหน้า]

ร่วมส่งบทความ

นิตยสารเล่มนี้จะเป็นนิตยสารคุณภาพได้ ก็ด้วยเนื้อหาดี ๆ ภายในฉบับที่จัดสรรลงอย่างต่อเนื่องนะคะ

หากคุณผู้อ่านท่านใด มีความสามารถในการเขียน มีศรัทธา และความเข้าใจในคำสอนของพุทธศาสนา ไม่ว่าจะในระดับเบื้องต้น เบื้องกลาง หรือเบื้องปลาย และมีใจรักที่อยากจะสื่อสารถ่ายทอดสิ่งนั้นให้กับผู้อื่นได้ทราบ และได้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านั้น เช่นเดียวกับที่เราอาจเคยได้รับจากผู้อื่นมาแล้ว ก็ขอเชิญทุกท่านส่งบทความมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ ธรรมะใกล้ตัวด้วยกันนะคะ

คุณอาจไม่จำเป็นต้องเป็นนักเขียนฝีมือเลิศ แต่หากมีใจที่คิดอยากจะทำถ่ายทอด มีสิ่งที่คิดว่าอยากแบ่งปันความรู้ความเข้าใจนั้นให้กับคนอื่น ๆ ก็ลองเขียนส่งเข้ามาได้เลยค่ะ

๑. คอลัมน์ที่เปิดรับบทความ

คอลัมน์: ธรรมะจากคนสู้กิเลส

เนื้อหา: เปิดโอกาสให้คุณ ๆ ได้เล่าประสบการณ์จริงของตนเอง ว่าผ่านอะไรมาบ้าง มีอะไรเป็นข้อคิดที่เป็นประโยชน์บ้าง อะไรทำให้คนธรรมดาคนหนึ่ง กลายเป็นคนดีขึ้นมา และทำให้คนมีกิเลสเยอะกลายเป็นคนกิเลสบางลงได้ มีแต่คนที่เปลี่ยนแปลงตัวเองแล้วเท่านั้น จึงจะเขียน ธรรมะใกล้ตัว ได้สำเร็จ

คอลัมน์: นิยาย/เรื่องสั้นอิงธรรมะ

เนื้อหา: เปิดโอกาสกว้างสำหรับคนที่ชอบคิดชอบเขียน โดยเฉพาะอดีตนักฝัน ที่เพิ่งผันตัวมาอยู่ในโลกธรรมะ เพื่อสร้างสรรค์เรื่องราวให้คนได้ขบคิดข้อธรรม ผ่านความสนุกของรูปแบบนิยายหรือเรื่องสั้นได้อย่างเพลิดเพลิน

คอลัมน์: คำคมชวนคิด

เนื้อหา: รวบรวมข้อคิด หรือคำคมของบุคคลต่าง ๆ ที่เคยได้ยินมาแล้วสะดุดใจ มาบอกต่อ ยิ่งถ้าใครสามารถสร้างสรรค์วรรคทองได้เองยิ่งดี เพราะจะ

ได้ฝึกริเริ่มวลีสะดุดใจ ซึ่งเป็นแม่บทของกรรมที่ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างสุดยอด เนื่องจากแง่คิดดี ๆ จะช่วยให้คนอ่านคิดดี หรือได้คิดเพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิต วิชาที่ย้อนกลับมาสนองตอบแทนคุณ ก็คือการพูดโอเคโดยเหมือนน้ำพุไม่รู้จักรู้สิ้น กับทั้งเป็นที่ยอมรับในวงกว้างด้วย

กติกา: หากเป็นการคัดมาจากที่อื่น หรือแปลมาจากภาษาอังกฤษ กรุณาระบุแหล่งที่มา หรือชื่อของบุคคลผู้เป็นเจ้าของคำคมด้วยนะคะ

คอลัมน์: สัพเพเหระธรรม

เนื้อหา: เรื่องราว เรื่องเล่า อาจมาจากฉากหนึ่งในชีวิตของคุณ ที่มีเกร็ดข้อคิดทางธรรม หรือข้อคิดดี ๆ อันเป็นประโยชน์ อาจเป็นเรื่องเล่าสั้น ๆ ในรูปแบบที่เสมือนอ่านเล่น ๆ แต่อ่านจบแล้ว ผู้อ่านได้เกร็ดธรรมหรือข้อคิดดี ๆ ติดกลับไปด้วย

คอลัมน์: กวีธรรมะ

เนื้อหา: พื้นที่ที่เปิดกว้างสำหรับกวีธรรมะทั้งหลาย โดยไม่จำกัดรูปแบบและความยาวของบทกวี หรือหากจะคัดเอาบทกวีที่น่าประทับใจ ให้แง่คิดอะไรในเชิงบวก ก็สามารถนำมาลงได้เช่นกัน แต่ถ้าให้ติดกลั่นกรองออกมาด้วยตนเองได้ ก็ยิ่งดีค่ะ

กติกา: หากเป็นการคัดมาจากที่อื่น ต้องระบุที่มาที่ไปอย่างชัดเจนด้วยนะคะ

คอลัมน์: เทียววัด

เนื้อหา: รับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นวัดสวยหรือสถานที่ปฏิบัติธรรม ข้อมูลข่าวสารจากทั่วประเทศนั้น ไม่มีวันที่ใครคนเดียวจะรู้ได้หมด ถ้าช่วยเป็นหูเป็นตาให้แก่กัน ก็คงจะมีประโยชน์อย่างมหาศาล

กติกา: นอกจากข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ บรรยากาศ ปฏิปทา ฯลฯ ของวัดแล้ว ต้องขอรวบรวมส่งภาพสวย ๆ มาประกอบบทความ อีกทั้งไม่พาดหมิ่นหรือแทรกธรรมะด้านการปฏิบัติที่ขัดแย้งกับแนวทางของนิตยสารนะคะ

คอลัมน์: ธรรมะปฏิบัติ

เนื้อหา: ร่วมบอกเล่าประสบการณ์จริง ประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติธรรม เพื่อเป็นทั้งธรรมทาน และ

เป็นทั้งกำลังใจ สำหรับผู้ที่กำลังร่วมเดินทางอยู่บน
เส้นอริยมรรคเส้นเดียวกันนี้

คอลัมน์: ของฝากจากหมอม

เนื้อหา: นำเสนอข่าวสารในวงการแพทย์ หรือ
สาระน่ารู้อันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับสุขภาพ ที่คน
ทั่วไปสนใจ หรือนำไปใช้ได้ เพื่อเป็นวิทยาทานให้กับ
ผู้อ่าน จากมุมมองต่าง ๆ ที่แพทย์แต่ละแขนงมีความรู้
ความเชี่ยวชาญต่าง ๆ กัน

กติกา:

- ▶ หากเป็นบทความที่แนะนำให้มีการทดลองกิน
ยา หรือแนะนำให้ผู้่านปฏิบัติตามด้วย ขอ
จำกัดเฉพาะผู้เขียน ที่เป็นผู้เรียนหรือทำงาน
ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เพื่อป้องกันการ
นำเสนอข้อมูลที่คลาดเคลื่อน และอาจส่งผล
ต่อผู้อ่านได้ค่ะ
- ▶ หากนำเสนอประเด็นที่ยังเป็นที่ถกเถียงอยู่ใน
วงการแพทย์ ขอให้มีการอ้างอิงด้วย เช่น มา
จากงานวิจัยชิ้นไหน หรือหากเป็นเพียงความเห็น
ส่วนตัวของหมอม ก็กรุณาระบุให้ชัดเจนด้วยค่ะ

๒. อ่านสัปดาห์ ก่อนคิดเขียน

เนื่องจากในแต่ละสัปดาห์ มีงานเขียนส่งเข้ามาเป็น
จำนวนมากชิ้นขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยลด
เวลา และลดภาระให้กับอาสาสมัคร ในการเข้ามา
ช่วยกันคัดเลือก และพิสูจน์อักษรของทุกบทความ
ต้องขอรบกวนผู้ส่งบทความ เรียบเรียงงานเขียนตาม
แนวทางดังนี้ด้วยนะคะ

๒.๑ ตรวจทานคำถูกผิดให้เรียบร้อย

ก่อนส่งบทความ รบกวนผู้เขียนทุกท่านช่วยตรวจทาน
ให้แน่ใจก่อนนะคะว่า ไม่มีจุดไหนพิมพ์ตกหล่น พิมพ์
เกิน พิมพ์ผิดพลาด หรือเขียนตัวสะกดไม่ถูกต้อง ผ่าน
สายตาของผู้เขียนแล้ว

หากไม่แน่ใจตัวสะกดของคำไหน สามารถตรวจสอบ
ได้จากที่นี่เลยคะ

เว็บเครือข่ายพจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน

<http://rirs3.royin.go.th/ridictionary/lookup.html>

๒.๒ จัดรูปแบบตามหลักงานเขียนภาษาไทย

เพื่อให้ทุกบทความมีลักษณะของการจัดพิมพ์ที่
สอดคล้องกัน ขอให้ใช้การจัดรูปแบบในลักษณะดังนี้
นะคะ

- ▶ **เครื่องหมายคำถาม (?) และเครื่องหมาย
ตกใจ (!)**
เขียนติดตัวหนังสือด้านหน้า และวรรคด้านหลัง
เช่น “อ้าว! เธอไม่ได้ไปกับเขาหรือหรือ? ฉันท
นึกว่าเธอไปด้วยเสียอีก”
- ▶ **การตัดคำเมื่อขึ้นบรรทัดใหม่**
สำหรับคนที่นิยมเขียนแบบเคาะ [Enter] เพื่อ
ตัดขึ้นบรรทัดใหม่ แทนการรบกวนคำอัตโนมัติของ
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อยากรู้ให้ช่วยดูการตัด
คำด้วยนะคะว่าตัดได้อย่างเหมาะสม คืออ่าน
ได้ลื่น ไม่สะดุด ไม่แยกคำ หรือไม่ขึ้นบรรทัด
ใหม่ผ่ากลางวลีที่ควรอ่านต่อเนื่องกัน โดยไม่
จำเป็น เช่น

“ฉันไม่อยากให้เธอทำแบบนั้น ก็เลยบอกเธอไปว่าผลกรรม
ข้อกาเมนั้นหนักไม่ใช่เล่น”

“ฉันไม่อยากให้เธอทำแบบนั้น ก็เลยบอกเธอไปว่า
ผลกรรมข้อกาเมนั้นหนักไม่ใช่เล่น” (อ่านง่ายกว่าค่ะ)
หรือดูหลักเกณฑ์อื่น ๆ ได้จากที่นี่เพิ่มเติมด้วยก็ได้ค่ะ

ราชบัณฑิตยสถาน > หลักเกณฑ์ต่าง ๆ

<http://www.royin.go.th/th/profile/index.php>

๒.๓ ความถูกต้องของฉันทลักษณ์สำหรับชิ้น งานร้อยกรอง

สำหรับท่านที่แต่งร้อยกรองเข้ามาร่วมในคอลัมน์
กวีกรรม ขอให้ตรวจทานให้แน่ใจสักนิดนะคะว่า
บทกลอนนั้น ถูกต้องตามฉันทลักษณ์แล้วหรือยัง จะ
ได้ช่วยกันใส่ใจและเผยแพร่แต่ในสิ่งที่ถูกต้องให้ผู้อื่น
กันคะ

คุณผู้อ่านสามารถตรวจสอบ หรือหาความรู้เพิ่มเติม
เกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกวีไทยได้จากที่นี่ด้วยนะคะ

ร้อยกรองของไทย

(โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย)

<http://thaiarc.tu.ac.th/poetry/index.html>

๒.๔ ความยาวของบทความ และการจัดย่อหน้า

ปกติแล้วเราไม่จำกัดความยาวของชิ้นงานในทุกคอลัมน์ค่ะ แต่ก็อยากให้ผู้เขียนใช้ดุลยพินิจด้วยค่ะว่าความยาวประมาณใดน่าจะเหมาะสม โดยลองดูจากบทความที่ลงในเล่ม และลองเทียบเคียงความรู้สึกในฐานะผู้อ่านดูนะคะ

สำหรับเรื่องสั้น หรือนวนิยาย ที่อาจมีความยาวมากกว่าบทความอื่น ๆ และมีการเปลี่ยนฉากอยู่บ้าง อย่าลืมเบรกสายตาผู้อ่าน โดยการขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อถึงจุดหนึ่ง ๆ ของเรื่องที่เหมาะสมด้วยนะคะ เพราะการเขียนเป็นพริด เห็นแต่ตัวหนังสือติด ๆ กันลงมา ยาว ๆ จะลดทอนความน่าอ่านของบทความไปอย่างน่าเสียดายค่ะ

หากบทความใด อ่านยาก ๆ หรือมีจุดบกพร่องที่ต้องแก้ไขเยอะมาก ๆ ทางทีมงานอาจจะต้องขออนุญาตเก็บไว้เป็นอันดับหลัง ๆ ก่อนนะคะ

๓. ส่งบทความได้ที่ไหน อย่างไร

๓.๑ กระดานส่งบทความ

เมื่อเขียน อ่านทาน และตรวจทาน บทความพร้อมส่งเรียบร้อยแล้ว งานเขียนทุกชิ้น สามารถโพสต์ส่งได้ที่กระดาน “ส่งบทความ” ได้เลยนะคะ ที่:

<http://dungtrin.com/forum/viewforum.php?f=2>

โดยหัวข้อกระทู้ ขอให้ใช้ฟอร์แมตลักษณะนี้นะคะ

(ชื่อคอลัมน์) ชื่อเรื่อง โดย ชื่อผู้แต่ง

เช่น

(สัพเพหระธรรม) เทพธิดาโรงงาน โดย คนไกลวัด

(ธรรมะปฏิบัติ) เส้นทางปฏิบัติ 1 โดย sotima

(ของฝากจากหมอ) เครียดได้...แต่อย่านาน โดย หมออดิ

เพื่อช่วยให้ทีมงานสามารถจัดหมวดหมู่ของชิ้นงาน

ได้เร็วขึ้นค่ะ

๓.๒ แนบไฟล์ Word มาด้วยทุกครั้ง

หากแปะเนื้อความลงในกระทู้เลย ฟอร์แมตต่าง ๆ เช่น ตัวหนา ตัวบาง ตัวเอียง จะหายไปค่ะ เพื่อความสะดวก รบกวนทุกท่านแนบไฟล์ Word ที่พิมพ์ไว้มาด้วยนะคะ (ในหน้าโพสต์ จะมีปุ่ม Browse ให้เลือก Attach File ได้เลยนะคะ)

ใครมีรูปประกอบ ก็ Attach มาด้วยวิธีเดียวกันนี้เลยนะคะ

และหากไฟล์มีขนาดใหญ่ ทำเป็น zip เสียก่อน ก็จะช่วยประหยัดพื้นที่ได้ไม่น้อยค่ะ

๔. ส่งแล้วจะได้อะไรหรือไม่

ปกติแล้ว เวทีแห่งนี้เป็นเวทีที่เปิดกว้าง หากบทความนั้น ให้อรรถาธิบายที่เป็นไปเพื่อเกื้อกูลกันในทางสว่าง และเป็นแนวทางที่ตรงตามแนวทางคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านจากผู้จริงในด้านที่เชี่ยวชาญ ก็จะได้รับรางวัลแน่นอนค่ะ

ทั้งนี้ รวมถึงความยากง่ายในการอ่านพิจารณาบทความ การแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ในงานพิสูจน์อักษร หากเป็นไปอย่างคล่องตัว ก็จะช่วยให้อ่านพิจารณาชิ้นงานได้ง่ายขึ้นด้วยค่ะ

แต่หากบทความใด ยังไม่ได้รับคัดเลือกให้ลง ก็อย่าเพิ่งหมดกำลังใจนะคะ วันหนึ่ง คุณอาจรู้อะไรดี ๆ และเขียนอะไรดี ๆ ในมุมที่ใครยังไม่เห็นเหมือนคุณอีกก็ได้ค่ะ :)

และถ้าอยากเริ่มต้นการเป็นนักเขียนธรรมะที่ดี ก็ลองติดตามอ่านคอลัมน์ เขียนให้คนเป็นเทวดา ที่คุณ ‘ดังตฤณ’ มาช่วยเขียนเป็นนักเขียนประจำให้ทุกสัปดาห์ดูนะคะ

ขออนุโมทนาในจิตอันมีธรรมเป็นทานของท่านค่ะ

ธรรมะใกล้ตัว
dharma at hand

มาร่วมเป็นอีกหนึ่งกำลัง ที่ช่วยสร้างภาพใหม่ให้กับพระพุทธศาสนา
ด้วยการร่วมส่งบทความ ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ท้ายเล่ม หรือที่
<http://dungtrin.com/dharmaathand/>